

บทที่ 7

คำสรรเสริญพระเจ้า ในพระคัมภีร์ใหม่

คำภาษากรีกว่า doxa (δόξα) มีความหมายว่า “สิริ” Doxologies เป็นคำสรรเสริญพระเจ้าและสิ่งบ่งชี้ว่าพระสิริเป็นของพระเจ้า และถ้าพระคัมภีร์ใหม่มีพระคริสต์เป็นศูนย์กลางเหมือนที่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพกล่าวนั้น แล้วเหตุใดจึงมีคำสรรเสริญมากมายมุ่งไปที่พระเจ้าพระบิดาและแทบจะไม่มีคำสรรเสริญมุ่งไปที่พระเยซูคริสต์เลย?

แต่แม้จะมีข้อเท็จจริงนี้ พระเยซูได้ทรงนำพระสิริมากมายมาสู่พระเจ้า จนคำสรรเสริญพระเจ้ามีขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อประกาศกิจอันมหัศจรรย์ของพระเยซูด้วยฤทธานุภาพของพระยาห์เวห์ผู้สถิตอยู่ในพระองค์ สิ่งนี้จะชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อเราดูถ้อยคำสรรเสริญที่มีอานุภาพแต่พระเจ้าเนื่องจากพระเยซู ให้เราเริ่มต้นด้วยการดูถ้อยคำที่เป็นการสรรเสริญในพระคัมภีร์ใหม่

ถ้อยคำที่เป็นการสรรเสริญ “ขอพระสิริจงมีแต่พระองค์ตลอดไปเป็นนิตย์”

ถ้อยคำที่เป็นการสรรเสริญ “ขอพระสิริจงมีแต่พระองค์ตลอดไปเป็นนิตย์” หรือถ้อยคำที่คล้ายกัน¹ (เช่น โรม 11:36, *auto hē doxa eis tous aiōnas*) มีปรากฏ 13 ครั้งในพระคัมภีร์ใหม่ (มี 7 ครั้งในจดหมายของเปาโล) และมักจบลงด้วยคำว่า “อาเมน” (ในกรณีของวิวรณ์ 5:13 คำ “อาเมน” จะกล่าวโดยคนอื่น) มันตรงกันข้ามกับสิ่งที่เราอาจคาดหวัง ที่คำสรรเสริญทั้ง 13 ครั้งนี้ไม่ได้มุ่งไปที่พระคริสต์ยกเว้นแต่ในวิวรณ์ 5:13 ที่คำสรรเสริญไม่ได้มุ่งไปที่พระองค์เพียงผู้เดียว แต่มุ่งไปที่พระองค์และพระเจ้าพระบิดาด้วยกัน (เราได้พูดถึงกรณีพิเศษนี้ไปแล้วในบทก่อน) ต่อไปนี้เป็นข้ออ้างอิง 13 ข้อ²

โรม 11:36 ขอพระสิริจงมีแต่พระองค์ตลอดไปเป็นนิตย์ อาเมน

โรม 16:27 โดยพระเยซูคริสต์ ขอพระสิริจงมีแต่พระเจ้าผู้ทรงสรรพัญญาแด่องค์เดียวสืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน

กาลาเทีย 1:5 พระเจ้าและพระบิดาของเรา ขอให้พระสิริมีแต่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน

¹ หรือฉบับมาตรฐาน 2011 แปลว่า “พระเกียรติ” และฉบับไทยคิงเจมส์แปลว่า “สง่าราศี” (ผู้แปล)

² ข้อพระคัมภีร์อ้างอิงส่วนใหญ่มาจากฉบับ 1971 และฉบับบอมบอรรวมสมัยที่แปล δόξα ว่า “พระสิริ” (ผู้แปล)

- เอเฟซัส 3:21 **ขอพระเกียรติสิริจงมีแต่พระองค์ในคริสตจักรและในพระเยซูคริสต์ ตลอดทุกชั่วอายุ ตลอดไปเป็นนิตย์ อาเมน**
- ฟิลิปปี 4:20 **ขอพระสิริจงมีแต่พระเจ้าและพระบิดาของเราสืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน**
- 1 ทิโมธี 1:17 **พระมหากษัตริย์ผู้ทรงดำรงอยู่นิรันดร์ ผู้ทรงอมตะ และไม่อาจมองเห็นได้ ผู้ทรงเป็นพระเจ้า แต่เพียงองค์เดียว ขอพระเกียรติและพระสิริจงมีแต่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน**
- 2 ทิโมธี 4:18 **องค์พระผู้เป็นเจ้าจะทรงช่วยข้าพเจ้าให้พ้นจากการร้ายทุกอย่าง และจะทรงนำข้าพเจ้าเข้าสู่ อาณาจักรสวรรค์ของพระองค์อย่างปลอดภัย ขอพระสิริจงมีแต่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน**
- ฮีบรู 13:21 **ที่จะเป็นที่ขอบพระทัยในสายพระเนตรของพระองค์ทางพระเยซูคริสต์ ขอพระสิริจงมีแต่ พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน**
- 1 เปโตร 4:11 **เพื่อพระเจ้าจะได้รับพระเกียรติในทุกสิ่งทางพระเยซูคริสต์ ขอพระสิริและอำนาจครอบครอง จงมีแต่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน**
- ยูดา 1:25 **ขอพระสิริ ความยิ่งใหญ่... จงมีแต่พระเจ้าเพียงองค์เดียว ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา ทางพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา ตลอดมาในทุกยุค ในปัจจุบัน และเป็นนิตย์ อาเมน**
- วิวรณ์ 1:6 **และทรงตั้งเราให้เป็นอาณาจักร เป็นปุโรหิตของพระเจ้าและพระบิดาของพระองค์ ขอพระสิริ และอำนาจครอบครอง จงมีแต่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน**
- วิวรณ์ 5:13 **ขอให้คำสดุดี พระเกียรติ พระสิริ และพลาญภาพ จงมีแต่พระองค์ผู้ประทับบนพระที่นั่ง และแต่พระเมฆโปดก สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์!**
- วิวรณ์ 7:12 **... ขอพระเกียรติ ฤทธานุภาพ และพลาญภาพ จงมีแต่พระเจ้าของเราสืบ ๆ ไปเป็นนิตย์! อาเมน**

คำสรรเสริญทั้งหมดนี้มุ่งไปที่พระบิดาและไม่มีคำสรรเสริญใดมุ่งไปที่พระคริสต์ (ด้วยข้อยกเว้นเดียว และข้อยกเว้นที่จำกัดของวิวรณ์ 5:13 ที่พระคริสต์ทรงเป็นเป้าหมายรองของการสรรเสริญต่อจากพระเจ้า พระบิดา) และเมื่อพระคริสต์ถูกกล่าวถึง พระองค์ทรงถูกพูดถึงว่าเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงได้ รับเกียรติโดย ทางพระองค์ (โรม 16:27, 1 เปโตร 4:11, ยูดา 1:25)³ หรือในพระองค์ (เอเฟซัส 3:21)⁴

ผู้อธิบายพระคัมภีร์บางคนเห็นว่า 2 ทิโมธี 4:18 หมายถึงพระคริสต์ แต่จากลักษณะทั่วไปของคำ สรรเสริญในจดหมายของเปาโลแล้วเห็นได้ยาก เพราะไม่มีการเอ่ยชื่อของพระเยซูหรือพระคริสต์ในบทที่

³ ยูดา 1:25 “ขอพระเกียรติ ความยิ่งใหญ่ อานุภาพ และลิตีอำนาจ จงมีแต่พระเจ้าองค์เดียว ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา โดยทางพระ เยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา ทั้งในอดีตกาล ปัจจุบันกาล และในกาลต่อ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน”

⁴ เอเฟซัส 3:21 “ขอให้พระเกียรติจงมีแต่พระองค์ในคริสตจักรและในพระเยซูคริสต์ตลอดทุกชั่วอายุคนเป็นนิตย์ อาเมน”

4 ยกเว้นข้อ 1 ซึ่งเป็นคนละส่วนของจดหมาย พระเยซูไม่ได้ถูกเรียกแบบชัด ๆ ว่า “องค์ผู้เป็นเจ้า” ในส่วนนี้ และ “องค์ผู้เป็นเจ้า” ก็สามารถหมายถึงพระเจ้าพระบิดาอย่างไม่มีข้อสงสัยเหมือนใน 2 ทิโมธี 2:19 (สองครั้ง) ดังนั้นจึงไม่สามารถสรุปได้แน่นอนว่า 2 ทิโมธี 4:18 หมายถึงพระเยซูหรือไม่ แต่ถ้าจะหมายถึงพระเยซูก็ควรจะแตกต่างไปจากคำสรรเสริญอื่นๆ ในจดหมายของเปาโล

หมายเหตุเพิ่มเติม: กรณีพิเศษของ 2 เปโตร 3:18

คำสรรเสริญใน 2 เปโตร 3:18 ซึ่งไม่รวมอยู่ในรายการข้างต้นนั้น พูดถึงพระคริสต์

จงเติบโตขึ้นในพระคุณและในความรู้ถึงพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าและพระผู้ช่วยให้รอดของเรา ขอพระเกียรติจงมีแต่พระองค์ทั้งบัดนี้และจนถึงวันแห่งความนิรันดร์ อาเมน (2 เปโตร 3:18 ฉบับ ESV)

คำสรรเสริญนี้ไม่ได้ยึดตามแบบที่ระบุไว้ในข้อก่อนหน้าด้วยเหตุผลสองประการ ประการแรก ไม่ได้ใช้คำเหมือนกับคำสรรเสริญอื่นๆ คำว่า “ตลอดไปเป็นนิรันดร์” ที่ใช้ในคำสรรเสริญอื่นๆ นั้นถูกแทนที่ด้วย “ทั้งบัดนี้และจนถึงวันแห่งความนิรันดร์” ถ้อยคำที่ผิดจากธรรมดาว่า “วันแห่งความ นิรันดร์” ซึ่งนักอธิบายพระคัมภีร์ทั้งหลายเห็นว่าเข้าใจยากนี้หาไม่พบที่ไหนในพระคัมภีร์ ไม่ว่าจะในพระคัมภีร์ใหม่หรือพระคัมภีร์เดิม แต่จะพบในหนังสือสิริค⁵ จากพระคัมภีร์นอกสารบบ⁶ ในบท 18:10 แม้จะไม่ตรงกันเสียทีเดียว เพราะหนังสือสิริคมีคำบุพบท *en* ในขณะที่ 2 เปโตร 3:18 มีคำ *eis*

มนุษย์เป็นใครเล่า และเขาใช้การอะไรได้? เขามีสิ่งดีและสิ่งชั่วร้ายอะไร? วันเวลาของมนุษย์นั้นยาวนานถ้าเขาอยู่ถึงร้อยปี หยดน้ำจากทะเลและเม็ดของทรายเป็นเช่นไร สองสามปีในวันแห่งความ นิรันดร์ก็เป็นเช่นนั้น (สิริค 18:8-10, ฉบับ RSV)

เชื่อกันว่าหนังสือสิริค (Sirach) เขียนเป็นภาษาฮีบรูราว 180 ปีก่อน ค.ศ. และได้แปลเป็นภาษากรีกราว 55 ปีต่อมา มันเป็นคำสอนสืบทอดจากงานเขียนเกี่ยวกับปัญญาของชาวยิว

ประการที่สอง แม้ 2 เปโตร 3:18 จะลงท้ายด้วยคำว่า “อาเมน” ในพระคัมภีร์ส่วนใหญ่ ต้นฉบับภาษากรีกฉบับ UBS3 กำหนดให้ “อาเมน” มีระดับความเชื่อมั่นของข้อความต้นฉบับที่น้อยที่สุด {D} และใส่คำว่า “อาเมน” ไว้ในวงเล็บสี่เหลี่ยมเพื่อระบุว่ามีการไม่เห็นด้วยในการอ่าน และคำว่า “อาเมน” ในพระคัมภีร์ภาษากรีกฉบับ UBS4 ได้ถูกยกเป็นระดับ {C} แต่ยังคงอยู่ในวงเล็บเช่นเดียวกับฉบับ NA27 สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ “อาเมน” ถูกลบออกจากตัวบทหลักของฉบับ UBS5 และ NA28 ไปเลย เช่นเดียวกับในฉบับ Westcott-Hort

⁵ Sirach หรือ Wisdom of Sirach คือหนังสือพระคัมภีร์ที่ไม่มีหลักฐาน หรือที่รู้จักกันว่า Ecclesiasticus เป็นหนึ่งในหนังสือแห่งปัญญาที่ปรากฏในพันธสัญญาเดิมของคัมภีร์คาทอลิก (ผู้แปล)

⁶ apocryphal book หนังสือที่เขียนเกี่ยวกับพระเยซูที่ไม่ได้บรรจุในสารบบและไม่ได้รับการยอมรับจากคริสเตียนหมู่มาก (ผู้แปล)

เนื่องจากคำว่า “อาเมน” ปรากฏอยู่ใน 13 คำสรรเสริญที่ระบุข้างต้นโดยยกเว้นวิวรณ์ 5:13 ทั้งสถานะที่ไม่แน่นอนของคำ “อาเมน” ในคำสรรเสริญจาก 2 เปโตร 3:18 ร่วมกับข้อพิจารณาอื่น ๆ จึงหมายความว่า คำสรรเสริญนี้ไม่ได้ยึดตามแบบคำสรรเสริญอื่น ๆ

คำสรรเสริญที่เพิ่มขึ้นในพระคัมภีร์ใหม่

เราจะทำการสำรวจสั้น ๆ โดยมีคำอธิบายเล็กน้อย เพื่อดูคำสรรเสริญหลักหรือคำสรรเสริญที่เพิ่มขึ้นในพระคัมภีร์ใหม่ซึ่งไม่ได้อยู่ในวิวรณ์ (จะกล่าวถึงคำสรรเสริญในวิวรณ์ในส่วนถัดไป) คำสรรเสริญในส่วนนี้รวมราว ๆ ครึ่งหนึ่งของคำสรรเสริญที่ระบุไว้ในส่วนก่อนหน้านี้นี้ตามรูปแบบของคำสรรเสริญว่า “ขอพระสิริจงมีแด่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์” แต่ละคำสรรเสริญในส่วนนี้จะอ้างอิงจากพระคัมภีร์แบบเต็มข้อและจะพูดถึงแบบสรุป ข้อแรกคือ

โรม 11:33-36 โอ ความบริบูรณ์ พระปัญญา และความรอบรู้ของพระเจ้า นั้นล้ำลึกเพียงใด! คำตัดสินของพระองค์นั้นเหลือที่จะหยั่งรู้ และวิถีทางของพระองค์ก็เหลือที่จะเข้าใจได้! “เพราะใครเล่าจะรู้ถึงพระทัยขององค์ผู้เป็นเจ้าของ? หรือใครเล่าจะเป็นที่ปรึกษาของพระองค์? หรือใครเล่าได้ถวายสิ่งใดแก่พระองค์ที่พระองค์จะต้องตอบแทนเขา?” เพราะสิ่งสารพัดมาจากพระองค์ โดยทางพระองค์ และเพื่อพระองค์ ขอพระสิริจงมีแด่พระองค์เป็นนิตย์ อาเมน (ฉบับ ESV)

คำสรรเสริญนี้กล่าวกับพระเจ้าเท่านั้น ทั้งบทไม่ได้มีการเอ่ยถึงชื่อพระเยซูหรือพระคริสต์เลย แม้ว่าข้อ 26 (“องค์ผู้ช่วยผู้จะเสด็จมาจากศิโยน พระองค์จะทรงขจัดความอธรรมให้หมดไปจาก ยาโคบ” ซึ่งอ้างอิงจากอิสยาห์ 59:20-21) จะกล่าวถึงความรอดจากพระเจ้าโดยทางพระคริสต์

ในคำสรรเสริญต่อไป จะเรียกพระเจ้าว่า “พระเจ้าผู้ทรงดำรงนิรันดร์” และ “พระเจ้าผู้ทรงรอบรู้แต่องค์เดียว”

โรม 16:26-27 แต่เดี๋ยวนี้ได้เปิดเผยแล้ว โดยคำเขียนของพวกผู้เผยพระวจนะที่ให้ชนทุกชาติได้รู้กันทั่ว ตามคำบัญชาของพระเจ้าผู้ทรงดำรงนิรันดร์ ให้เขาได้เชื่อฟัง ขอพระสิริจงมีแด่พระเจ้าผู้ทรงรอบรู้แต่องค์เดียวสืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ โดยทางพระเยซูคริสต์! อาเมน (ฉบับ ESV)

คำกล่าวว่า “ขอพระสิริจงมีแด่พระเจ้าผู้ทรงรอบรู้แต่องค์เดียวตลอดไปเป็นนิตย์” ตรงนี้เป็นคำลงท้ายโรมบทที่ 16 เหมือนกันกับคำว่า “ขอพระสิริจงมีแด่พระองค์เป็นนิตย์” ในคำสรรเสริญก่อนหน้านี้จากโรม 11:36 ซึ่งเป็นคำลงท้ายโรมบทที่ 11 (มีการใช้ภาษาที่คล้ายกันในคำสรรเสริญแบบสั้น ๆ แต่งตามจาก 1 ทิโมธี 1:17

1 ทิโมธี 1:17 พระมหากษัตริย์ผู้ทรงอยู่เหนือห้วงกาลเวลา ผู้เป็นองค์อมตะ และไม่อาจมองเห็นได้ ผู้เป็นพระเจ้าแต่องค์เดียว ขอพระเกียรติและพระสิริจงมีแด่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน

คำสรรเสริญนี้ซึ่งอยู่ในช่วงต้น ๆ ของ 1 ทิโมธีถูกเสริมด้วยอีกคำสรรเสริญหนึ่งที่อยู่ในช่วงท้าย ๆ ของ 1 ทิโมธี

1 ทิโมธี 6:15-16 ...¹⁵พระองค์ผู้ทรงเป็นที่ยกย่องสรรเสริญ และทรงอำนาจสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว เป็นพระมหากษัตริย์เหนือกษัตริย์ทั้งหลาย และเป็นองค์เจ้านายเหนือบรรดาเจ้านาย ¹⁶พระองค์เพียงผู้เดียวทรงมีความเป็นอมตะ ผู้ประทับในความสว่างที่ไม่มีใครเข้าใกล้ได้ เป็นผู้ที่ไม่มีใครเคยเห็นหรือสามารถจะเห็นได้ ขอพระเกียรติและการปกครองนิรันดร์จงมีแด่พระองค์ อาเมน (ฉบับ ESV)

เราจะด่วนยอมรับไม่ได้ว่า คำสรรเสริญอันหลังหมายถึงพระคริสต์ก็เพราะว่าพระองค์ทรงถูกกล่าวถึงในข้อ 14⁷ เมื่อดูเนื้อหาของคำสรรเสริญนี้ก็เผยให้เห็นว่า คำสรรเสริญนี้ไม่สามารถจะอ้างถึงพระคริสต์ได้ ประการแรก คำว่า “ทรงอำนาจสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว” แทบจะไม่สามารถอ้างถึงพระคริสต์ได้ เนื่องจากคำสรรเสริญก่อนหน้านี้ใน 1 ทิโมธี 1:17 กล่าวถึงพระเจ้าว่า “ผู้เป็นพระเจ้าแต่เพียงองค์เดียว” ประการที่สอง คำสรรเสริญก่อนหน้านี้ใน 1 ทิโมธี 1:17 กล่าวถึงพระเจ้าว่า “ผู้เป็นองค์อมตะ” ซึ่งเป็นคำกล่าวที่สะท้อนให้เห็นในคำกล่าวที่ว่า “พระองค์เพียงผู้เดียวทรงเป็นอมตะ” ในคำสรรเสริญข้อต่อมา ความจริงที่ว่าพระคริสต์ทรงสิ้นพระชนม์ก็หมายความว่าพระองค์ไม่ได้ทรงเป็นอมตะ แต่แม้ว่าจะมีข้อเท็จจริงข้อนี้อยู่ เรายังจะยืนยันว่าพระคริสต์ทรงเป็นอมตะ เราจะให้คำกล่าวของเปาโลบอกกล่าวพระคริสต์ “แต่ผู้เดียว” ทรงมีความเป็นอมตะ โดยไม่ยอมรับพระเจ้าพระบิดาว่าทรงเป็นอมตะ! ประการที่สาม อนุประโยคที่ว่า “ทรงเป็นผู้ที่ไม่มีใครเคยเห็นหรือสามารถจะเห็นได้” นี้แทบจะไม่สามารถนำไปใช้กับพระเยซูได้เลย

คำสรรเสริญนี้ไม่ได้ลงท้ายด้วยรูปแบบที่คุ้นเคยว่า “ขอพระสิริจงมีแด่พระองค์เป็นนิตย์” แต่มีความแตกต่างกันเล็กน้อยว่า “ขอพระเกียรติและการปกครองนิรันดร์จงมีแด่พระองค์” (ข้อ 16)

คำสรรเสริญต่อไปในฮีบรู 13:20-21 ไม่ได้เป็นตามรูปแบบของเปาโล แต่เป็นคำอธิษฐานเพื่อการอวยพร แต่ตราบไต่ที่พูดถึงพระเจ้าว่าเป็น “พระเจ้าแห่งสันติสุข” และเป็นพระองค์ “ผู้ทรงทำให้พระเยซูของค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเป็นขึ้นมาจากความตาย” มันก็มีสาระสำคัญของการสรรเสริญ

ฮีบรู 13:20-21 บัดนี้ ขอพระเจ้าแห่งสันติสุข ผู้ทรงทำให้พระเยซูของค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเป็นขึ้นมาจากความตาย โดยโลหิตแห่งพันธสัญญาอันนิรันดร์ ทรงให้พวกท่านเพียบพร้อมด้วยสิ่งดีทุกอย่าง เพื่อที่จะทำตามพระทัยของพระองค์ โดยที่ทรงทำงานในเราให้เกิดผลเป็นที่พอพระทัยในสายพระเนตรของพระองค์โดยทางพระเยซูคริสต์ ขอพระสิริจงมีแด่พระองค์สืบ ๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน (ฉบับ ESV)

ข้อต่อไปของเราในยูดา 1:24-25 ไม่ได้เป็นคำสรรเสริญตามแบบของเปาโล แต่มีเนื้อหาของคำสรรเสริญในนั้นเหมือนกับฮีบรู 13:20-21 ที่กล่าวถึง “พระสิริของค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา” และ “พระเจ้าองค์เดียว พระผู้

⁷ 1 ทิโมธี 6:14 “ขอให้ท่านรักษาคำบัญชานี้โดยไม่ต่างพร้อย และไม่มีที่ติ จนกว่าพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราจะเสด็จมา ซึ่งพระเจ้าจะทรงให้ปรากฏขึ้นในเวลาที่เหมาะสม”

ช่วยให้รอดของเรา” การลงท้ายที่อ้างถึงพระสิริแต่พระเจ้าว่า “ทั้งในอดีตกาล ปัจจุบันกาล และในกาลต่อ ๆ ไปเป็นนิรันดร์” นั้นสอดคล้องกับความจริงที่ว่าพระเจ้าทรงเป็น “ผู้ทรงเป็นอยู่ ผู้ทรงเคยเป็นอยู่ และผู้ที่จะเสด็จมา” (วิวรณ์ 1:8)

ยูด้า 1:24-25 แต่พระองค์ผู้ทรงสามารถปกป้องท่านไม่ให้ก้าวพลาด และเพื่อจะถวายเป็นพรแก่ท่านให้ปราศจากตำหนิต่อหน้าพระสิริของพระองค์ ด้วยความยินดีอย่างมากมาย ขอพระสิริ ความยิ่งใหญ่ อำนาจครอบครอง และสิทธิอำนาจ จงมีแต่พระเจ้าเพียงองค์เดียว ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา ทางพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา ตลอดมาในทุกยุค ในปัจจุบัน และเป็นนิรันดร์ อาเมน (ฉบับ ESV)

เพื่อความครบถ้วนสมบูรณ์ เราจะให้สามตัวอย่างของถ้อยคำสรรเสริญว่า “สาธุการแด่พระเจ้าและ⁸พระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา” ในสามข้อต่อไปนี้ (อ้างอิงจากฉบับ ESV) ทุกข้อจะเริ่มต้นด้วยคำว่า “สาธุการ” เพื่อแสดงการสรรเสริญและการเทิดทูน

2 โครินธ์ 1:3 สาธุการแด่พระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา พระบิดาแห่งความเมตตากรุณา และพระเจ้าแห่งการชูใจทุกอย่าง

เอเฟซัส 1:3 สาธุการแด่พระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา ผู้ประทานพระพรฝ่ายจิตวิญญาณนานาประการในพระคริสต์แก่เราในสวรรค์สถาน

1 เปโตร 1:3 สาธุการแด่พระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา! โดยพระเมตตาที่มากขึ้นของพระองค์นั้น พระองค์ได้ทรงให้เราบังเกิดใหม่เพื่อให้ความหวังที่ยั่งยืน โดยการเป็นขึ้นจากความตายของพระเยซูคริสต์

คำสรรเสริญสามข้อนี้มาจากจดหมายสามฉบับที่ต่างกันในพระคัมภีร์ใหม่ และคำสรรเสริญในแต่ละข้อต่างก็ปรากฏในตอนเริ่มต้นของจดหมาย แต่ทั้งสามฉบับก็ใช้คำสรรเสริญที่เหมือนกันว่า “สาธุการแด่พระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา” ซึ่งเป็นการบ่งชี้ว่าคำสรรเสริญนี้อาจกลายรูปเป็นรูปแบบคำสรรเสริญที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในคริสตจักรยุคแรก อาจจะเป็นตอนเริ่มต้นของการประชุมคริสตจักรตามบ้าน

เราสังเกตเห็นบางสิ่งต่อไปนี้ (i) จดหมายสามฉบับของพระคัมภีร์ใหม่นี้เริ่มต้นด้วยการกล่าวว่าพระเจ้าทรงได้รับ “การสาธุการ”⁹ เช่น ได้รับการยกย่องสรรเสริญ การถวายเกียรติ การเทิดทูน ก่อนที่จะกล่าวถึงสิ่งอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้พระยาห์เวห์จึงทรงเป็นศูนย์กลางและจุดสำคัญของจดหมายเหล่านี้ (ii) พระคริสต์ไม่ได้ถูกรวมอยู่ในเป้าหมายของการสรรเสริญ แต่กลับเป็นว่าในพระคริสต์นั้นพระยาห์เวห์ทรงถวายพระพรผู้เชื่อด้วยพระพรฝ่ายวิญญาณนานาประการมากกว่า (iii) อันดับแรกและสำคัญที่สุดก็คือ พระ

⁸ พระคัมภีร์ภาษาไทยทุกฉบับไม่มีคำว่า “และ” โดยแปลว่า “สาธุการแด่พระเจ้าพระบิดา” ยกเว้นฉบับอมตธรรมร่วมสมัยมี “และ” (“สรรเสริญพระเจ้าและพระบิดา”) ที่มีในต้นฉบับภาษากรีกและฉบับภาษาอังกฤษทุกฉบับ (ผู้แปล)

⁹ หรือ การถวายพระพร (ผู้แปล)

ยาห์เวห์ทรงเป็น “พระเจ้าและพระบิดา” ของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา และในพระคริสต์นี่เองที่ พระเจ้าก็ทรงมาเป็นพระเจ้าและพระบิดาของเราด้วย สิ่งที่ได้โดดเด่นจากคำสรรเสริญเหล่านี้ก็คือ มีพระเจ้า เพียงองค์เดียวเท่านั้น คือพระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูคริสต์

คำสรรเสริญที่เพิ่มขึ้นในวิวรณ์

พระเจ้าผู้ทรงถูกเรียกว่า “พระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด” ในวิวรณ์ 4:8 ทรงเป็นจุดศูนย์กลางของการนมัสการและการเทิดทูนในวิวรณ์ตลอดเวลา

⁸และสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้นที่แต่ละตนมีปีกหกปีกนั้น มีตาอยู่รอบๆและข้างในทั่วไปหมด และพูดไม่หยุดตลอดวัน ตลอดคืนว่า “บริสุทธิ์ บริสุทธิ์ บริสุทธิ์ พระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด ผู้เคยเป็นอยู่ ผู้ที่เป็นอยู่ และผู้ที่จะเสด็จมา!” ⁹และเมื่อใดที่สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นถวายพระสิริ พระเกียรติ และคำขอบพระคุณแด่พระองค์ผู้ประทับบนพระที่นั่ง และผู้ทรงพระชนม์อยู่ตลอดไปเป็นนิรันดร์ ¹⁰ผู้อาวสุสทั้งสี่คนก็ทรุดตัวลงต่อพระพักตร์พระองค์ผู้ประทับบนพระที่นั่งนั้น และนมัสการพระองค์ผู้ทรงพระชนม์อยู่ตลอดไปเป็นนิรันดร์ พวกเขาอดมกฏออกวางตรงหน้าพระที่นั่งกล่าวว่า ¹¹“องค์ผู้เป็นเจ้าของและพระเจ้าของข้าพระองค์ทั้งหลาย พระองค์ทรงสมควรที่จะได้รับพระสิริ พระเกียรติ และฤทธานุภาพ เพราะว่าพระองค์ทรงสร้างทุกสิ่ง และทุกสิ่งก็ดำรงอยู่ และถูกสร้างขึ้นตามพระประสงค์ของพระองค์” (วิวรณ์ 4:8-11 ฉบับ ESV)

วิวรณ์แสดงให้เห็นภาพของพระเจ้าว่า เป็นผู้ประทับอยู่บนพระที่นั่ง (ข้อ 9 และ 4:2, 5:1, 6:16, 7:15; 12:5) ผู้อาวสุส 24 คนมีที่นั่งของตนเองและที่นั่งเหล่านี้ก็อยู่ “ตรงหน้าพระเจ้า” (11:16; 4:4)¹⁰

พระเยซูก็ทรงมีพระที่นั่งของพระองค์เองด้วยที่ว่า “คนทั้งหลายที่ชนะ เราจะให้เขานั่งกับเราบนที่นั่งของเรา เหมือนที่เราที่มีชัยชนะและได้นั่งกับพระบิดาของเราบนพระที่นั่งของพระองค์” (วิวรณ์ 3:21) ภายในประโยคเดียวกันนี้พระเยซูคริสต์ตรัสถึง “ที่นั่งของเรา” และ “พระที่นั่งของพระองค์” ซึ่งทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างสองพระที่นั่งว่า พระที่นั่งหนึ่งเป็นของพระเจ้า และอีกพระที่นั่งเป็นของพระเยซู ที่พระที่นั่งของพระบิดาของพระองค์นั้น พระเยซูทรงถูกจัดให้นั่งอยู่ทางเบื้อง พระหัตถ์ขวาของพระองค์ เหมือนกับบรรดาธรรมิกชนที่ได้รับชัยชนะก็จะได้ “นั่งกับเราบนที่นั่งของเรา” แม้พระเยซูจะได้นั่งกับพระบิดาบนพระที่นั่งของพระบิดา พระเยซูก็ไม่ได้ถูกกล่าวถึงในคำสรรเสริญจากวิวรณ์ 4:8-11 ที่เราเพิ่งอ้างอิงไป เป็นการไม่พูดถึงที่น่าสังเกตขณะที่คำสรรเสริญให้ความสำคัญอย่างมากกับพระที่นั่ง และเต็มไปด้วยคำอ้างอิงอย่างเด่นชัดกับพระที่นั่งของพระเจ้าและกับการนมัสการพระเจ้าต่อหน้าพระที่นั่งของพระองค์

วิวรณ์ 11:17 เป็นเพลงสรรเสริญอีกอย่างแต่พระเจ้า แต่ก็ไม่มีการเอ่ยถึงพระเยซูอีกเช่นกัน

“พวกข้าพระองค์ขอบพระคุณพระองค์ พระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด ผู้ทรงเป็นอยู่และผู้ทรงเคยเป็นอยู่ เพราะว่าพระองค์ได้ทรงใช้ฤทธานุภาพอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ และได้ทรงเริ่มครอบครอง (วิวรณ์ 11:17)

¹⁰วิวรณ์ 11:16 และผู้อาวสุสสี่คนซึ่งนั่งอยู่บนบัลลังก์ของตนเฉพาะพระพักตร์พระเจ้า ก็ทรุดตัวชนหน้าลงนมัสการพระเจ้า

ในคำสรรเสริญต่อไปนี้ของวิวรณ์ 14:7 ทูตสวรรค์สั่งให้คนเหล่านั้นที่อาศัยอยู่บนแผ่นดินโลก “เกรงกลัวพระเจ้าและถวายเกียรติแด่พระองค์” และให้ “นมัสการพระองค์”

และท่านประกาศด้วยเสียงอันดังว่า “จงเกรงกลัวพระเจ้าและถวายเกียรติแด่พระองค์ เพราะเวลาที่พระองค์จะทรงพิพากษาได้มาถึงแล้ว และจงนมัสการพระองค์ผู้ทรงสร้างฟ้าสวรรค์และแผ่นดินโลก ทะเลและบ่อน้ำพุทั้งหลาย” (วิวรณ์ 14:7 ฉบับ ESV)

ในคำสรรเสริญต่อไปนี้จากวิวรณ์ 15:3-4 บรรดาผู้ที่เอาชนะสัตว์ร้ายก็เข้าร่วมนมัสการพระเจ้าในสวรรค์ด้วยการร้องเพลงของโมเสสและ “เพลงของพระเมษโปดก” โมเสสได้นำชาวอิสราเอลร้องเพลงสรรเสริญและนมัสการพระเจ้า (อพยพ 15:1-21) หลังจากข้ามทะเลแดงอย่างไร พระเยซูก็ทรงนำมวลชนในสวรรค์ในการนมัสการพระเจ้าอย่างนั้นเช่นกัน!

และพวกเขาร้องเพลงของโมเสสผู้รับใช้ของพระเจ้า และเพลงของพระเมษโปดกว่า “ข้าแต่พระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด พระราชกิจของพระองค์ยิ่งใหญ่และอัศจรรย์ยิ่งนัก! ข้าแต่พระมหากษัตริย์ของบรรดาประชาชาติ พระมรรคาของพระองค์ยุติธรรมและเที่ยงตรง! ข้าแต่พระเจ้า มีใครบ้างที่ไม่เกรงกลัวพระองค์ และไม่ถวายเกียรติพระนามของพระองค์ เพราะพระองค์ผู้เดียวทรงบริสุทธิ ประชาชาติทั้งหมดจะมาและนมัสการพระองค์ เพราะพระราชกิจอันชอบธรรมของพระองค์ปรากฏให้เห็นแล้ว” (วิวรณ์ 15:3-4 ฉบับ ESV)

คำสรรเสริญต่อไปนี้ในวิวรณ์ 16:5-7 เป็นคำสรรเสริญแด่พระเจ้าโดยทูตสวรรค์

และข้าพเจ้าได้ยินทูตสวรรค์แห่งห้วงน้ำทั้งหลายกล่าวว่า “ข้าแต่องค์ผู้บริสุทธิ ผู้ทรงเป็นอยู่และทรงเคยเป็นอยู่ เพราะพระองค์ได้ทรงพิพากษาสิ่งเหล่านี้แล้ว เพราะพวกเขาทำให้บรรดาธรรมิกชนและผู้เผยพระวจนะต้องหลั่งเลือด และพระองค์ได้ทรงให้พวกเขาดื่มเลือด มันก็สมควรแล้ว!” และข้าพเจ้าได้ยินแท่นบูชาขานรับว่า “จริงเช่นนั้น พระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด การพิพากษาของพระองค์เที่ยงตรงและยุติธรรม” (วิวรณ์ 16:5-7 ฉบับ ESV)

ในคำสรรเสริญต่อไปนี้จากวิวรณ์ 19:1-8 การสรรเสริญและการนมัสการนี้ถวายแด่พระเจ้าโดยมหาชนในสวรรค์ ไม่มีการกล่าวถึงพระคริสต์ที่นอกเหนือจากงานอภิเชกสมรสของพระเมษโปดก ไม่มีการนมัสการมุ่งไปที่พระเมษโปดก แต่งานอภิเชกสมรสของพระเมษโปดกเป็นเหตุให้ถวายพระเกียรติแด่พระเจ้าผู้ประทับบนพระที่นั่งตรงกลาง

จากนั้นข้าพเจ้าได้ยินเสียงกึกก้องของผู้คนเป็นอันมากดังอยู่ในสวรรค์ ร้องว่า “ฮาเลลูยา! ความรอด และพระสิริ และฤทธานุภาพเป็นของพระเจ้าของเรา เพราะการพิพากษาของพระองค์เที่ยงตรงและยุติธรรม เพราะพระองค์ได้ทรงพิพากษาโทษหญิงแพศยาตัวร้าย ผู้ทำให้โลกเสื่อมทรามด้วยการล่วงประเวณีของนาง และให้นางได้ชดใช้โลหิตของบรรดาผู้รับใช้ของพระองค์” พวกเขาก็อธิษฐานอีกครั้งว่า “ฮาเลลูยา! และควันไฟจากโลกก็พลุ่งขึ้นตลอดไปเป็นนิรันดร์” และพวกผู้อาวุโสทั้งสี่คนกับสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้น ก็ทรุดตัวลงนมัสการ

พระเจ้าผู้ประทับบนพระที่นั่งและร้องว่า “อาเมน ฮาเลลูยา!” และมีเสียงดังจากพระที่นั่งว่า “ผู้รับใช้ทุกคนของพระเจ้า ผู้ที่เกรงกลัวพระองค์ ทั้งผู้เล็กน้อยและผู้ยิ่งใหญ่ จงสรรเสริญพระเจ้าของเรา” แล้วข้าพเจ้าก็ได้ยินเหมือนเสียงของผู้คนเป็นอันมาก ดังเหมือนอย่างเสียงน้ำเซียวกราก และเหมือนเสียงฟ้าร้องก็ก้องว่า “ฮาเลลูยา! เพราะพระเจ้าของเราผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุดทรงครอบครองอยู่ ให้เรายินดีและเปรมปรีดิ์ และถวายพระสิริแด่พระองค์ เพราะงานอภิเชกสมรสของพระเมษโปดกมาถึงแล้ว และเจ้าสาวของพระองค์ก็เตรียมตัวพร้อมแล้ว ทรงให้เจ้าสาวสวมใส่ผ้าลินินเนื้อดี ผุดผ่องและหมดจด เพราะว่าผ้าป่าเนื้อดีนั้นก็คือการประพฤติอันชอบธรรมของธรรมิกชน” (วิวรณ์ 19:1-8 ฉบับ ESV)

สุดท้ายนี้ นครในสวรรค์ในวิวรณ์ 21:23¹¹ นั้น “พระสิริของพระเจ้าทรงเป็นแสงสว่างของนครนั้น” (แทนที่ดวงอาทิตย์) และพระเมษโปดกทรงเป็นประทีปของนครนั้น (แทนที่ดวงจันทร์)

บทสรุปจนถึงตอนนี้

การสำรวจของเราเกี่ยวกับคำสรรเสริญในพระคัมภีร์ใหม่ได้แสดงให้เห็นว่า พระยาห์เวห์พระเจ้าทรงเป็นเป้าหมายเดียวของการนมัสการ เมื่อไม่มีคำสรรเสริญแด่พระเยซู (นอกจากหนึ่งหรือสองข้อที่ไม่แน่ชัด) ดังนั้นจึงไม่มีคำอธิษฐานกับพระเยซูในพระคัมภีร์ใหม่ดังที่เราจะได้เห็นต่อไป นี่คือข้อเท็จจริงที่สำคัญและแสดงให้เห็นว่าไม่มีหลักฐานในเรื่องการยกพระเยซูเป็นพระเจ้าของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ มีสองสามข้อซึ่งยังถกเถียงกันอยู่ ที่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพใช้ในการสนับสนุนของพวกเขา นั้นไม่สามารถยืนยันด้วยข้อนี้เมื่อพิจารณาจากบริบทโดยรวมของพระคัมภีร์ใหม่

บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพไม่ยอมรับความจริงที่เห็นชัด ๆ ว่า พระเยซูทรงไม่ได้รับนมัสการในคริสตจักรของพระคัมภีร์ใหม่ หรือเป็นผู้ที่ผู้เชื่อทั้งหลายได้อธิษฐานกับพระองค์ในชีวิตประจำวัน แต่ตรงกันข้ามกันแล้ว พระเยซูทรงให้พระองค์เองอยู่ในหมู่ของผู้ที่นมัสการพระเจ้า “พวกท่านนมัสการสิ่งที่พวกท่านไม่รู้จัก ส่วนเรานมัสการสิ่งที่เรารู้จัก เพราะความรอดมาจากพวกยิว” (ยอห์น 4:22) ในเรื่องการอธิษฐานนั้น พระเยซูได้ทรงอธิษฐานต่อพระบิดาตลอดทั้งคืน (ลูกา 6:12)¹² แม้กระทั่งภายหลังการฟื้นคืนพระชนม์และการได้รับพระเกียรติของพระองค์ พระเยซูก็ยังทรงอธิษฐานทูลขอเพื่อเราต่อไป (โรม 8:34; ฮีบรู 7:25; 1 ยอห์น 2:1)¹³

พระเยซูคริสต์ผู้ที่ถูกยกย่องให้เป็นสุดยอดของการทรงสร้าง แท้จริงให้อยู่ในตำแหน่งที่สองรองจากพระเจ้าเองนั้น ทรงเป็นมนุษย์ที่แท้จริงเช่นเดียวกับพวกเราทุกคน นี่เป็นสิ่งที่น่าประหลาดใจและเชื่อไม่ถึงตอนนี้เราได้เห็นแล้วว่าถ้อยคำในพระคัมภีร์เกี่ยวกับพระเยซูคริสต์นั้นน่าอัศจรรย์มากกว่าถ้อยคำของความ

¹¹ วิวรณ์ 21:23 “นครนั้นไม่จำเป็นต้องมีแสงจากดวงอาทิตย์หรือดวงจันทร์ เพราะว่าพระสิริของพระเจ้าเป็นแสงสว่างของนครนั้น และพระเมษโปดกทรงเป็นประทีปของนครนั้น”

¹² ลูกา 6:12 “ในเวลาต่อมาพระเยซูเสด็จไปที่ภูเขาเพื่อจะอธิษฐาน พระองค์ทรงอธิษฐานต่อพระเจ้าตลอดทั้งคืน”

¹³ โรม 8:34 “ใครจะเป็นผู้ลงโทษอีก? พระเยซูคริสต์หรือ? ผู้สิ้นพระชนม์แล้ว และยิ่งกว่านั้นอีกพระเจ้าทรงให้พระองค์เป็นขึ้นมาจากความตาย พระองค์สถิต ณ เบื้องขวาพระหัตถ์ของพระเจ้า และทรงอธิษฐานขอเพื่อเราด้วย”

เชื่อในตรีเอกานุภาพเพียงใด เช่นเดียวกันกับคำสอนของพระคัมภีร์ใหม่ทุกตอนซึ่งพระเยซูทรงได้รับการยกย่องด้วยถ้อยคำที่สูงส่ง แม้ว่าจะไม่เคยได้รับการยกย่องว่าเป็นพระเจ้าก็ตาม

อันที่จริง คำยกย่องบางอย่างเกี่ยวกับพระเยซูในพระคัมภีร์ ได้สร้างปัญหาให้กับผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ เพราะมันทำให้พระเยซูเป็นน้อยกว่าพระเจ้า ตัวอย่างเช่น พระคริสตธรรมได้รับการถวายเกียรติให้เป็น “บุตรหัวปีของทุกสิ่งที่ทรงสร้าง” (โคโลสี 1:15) ซึ่งเป็นคำเรียกที่ได้รับการยกย่อง ที่ไม่ว่าเราจะตีความอย่างไร มันก็หมายถึงบุตรคนโต ไม่มีบุตรคนใดที่จะเท่าเทียมกับบิดาของเขาทุกประการ เพราะโดยค่านิยามแล้ว บุตรก็มาจากบิดาของเขาในทางใดทางหนึ่ง ไม่เช่นนั้นเขาก็ไม่ถูกเรียกว่าบุตร ยกเว้นว่าถูกรับเป็นบุตรบุญธรรม ซึ่งเป็นความคิดที่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพจะถูกทักท้วงถ้านำมาใช้กับพระเยซู แต่ถ้าพระเยซูทรงเป็นมนุษย์แท้ที่พระองค์เป็นตามพระคัมภีร์แล้วละก็ การกล่าวอ้างอย่างมีเกียรติว่า “บุตรหัวปีของทุกสิ่ง” ก็จะเป็นคำประกาศที่พิเศษของการยกย่องสูงสุด

เนื่องจากพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ (“พระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นมนุษย์” 1 ทิโมธี 2:5)¹⁴ การยกย่องและการสรรเสริญที่ได้อ้างถึงพระองค์ในพระคัมภีร์ใหม่ (เช่น การยกย่องพระองค์ให้อยู่เบื้องพระหัตถ์ขวาของพระเจ้า) จึงเพิ่มความสำคัญมากขึ้น เมื่อเราได้พ้นจากความบอดมืดของความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว คำสรรเสริญและการถวายพระเกียรติอันงดงามเหล่านี้จะกระตุ้นเราอย่างมีพลัง เพราะสิ่งเหล่านี้เผยให้เห็นถึงจุดที่สูงสุดของความรักและพระคุณของพระยาห์เวห์ที่แสดงกับพระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นมนุษย์ และโดยทางพระองค์นั้นก็ได้อ้างถึงกับผู้ที่อยู่ในพระคริสต์ ในขณะที่คำสรรเสริญตามความเชื่อตรีเอกานุภาพเป็นเพียงสิทธิที่สมควรได้รับในความเป็นพระเจ้าของพระเยซู ในความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวตามพระคัมภีร์นั้น คำสรรเสริญเหล่านี้เป็นการเปิดเผยอย่างมหัศจรรย์ถึงพระคุณอันมากมายของพระยาห์เวห์ที่ทรงสำแดงแก่มนุษย์ ด้วยเหตุนี้คำสรรเสริญทั้งสิ้นที่ล้นไหลมาที่พระเยซูในพระคัมภีร์ใหม่จึงเป็น “การถวายพระสิริแด่พระเจ้าพระบิดา” (ฟิลิปปี 2:11; เปรียบเทียบ 1 เปโตร 4:11)¹⁵ สิ่งนี้ที่ตรงกันข้ามกับความคิดของความเชื่อในตรีเอกานุภาพเพราะมันเบี่ยงเบนความสำเร็จจากพระบุตรมาที่พระบิดา

พระเยซูไม่เคยเป็นเป้าหมายของการนมัสการในพระคัมภีร์ใหม่ ในลักษณะที่มีการถวายการนมัสการแด่พระเจ้า เราได้อ่านเกี่ยวกับคนที่กราบบังคมพระเยซู ซึ่งโดยปกติแล้วจะคุกเข่าลงต่อหน้าพระองค์ ในสมัยโบราณแถบตะวันออกไกลนั้น ผู้คนจะคุ้นเคยกับลักษณะท่าทางของการคุกเข่าและการหมอบลงซึ่งเป็นการแสดงความเคารพและความนอบน้อม แต่ไม่ได้เข้าใจกันว่าเป็นการนมัสการพระเจ้า อับราฮัมก็กราบลงต่อหน้าคนฮิตไทต์ (ปฐมกาล 23:12)¹⁶ และดาวิดก็กราบลงต่อหน้าซาอูล (1 ซามูเอล 24:8)¹⁷ ทั้งที่รู้ว่าพระเจ้าไม่ได้ทรงยอมรับซาอูลเป็นกษัตริย์ คริสเตียนบางคนไม่เคยคุกเข่าต่อหน้าใครหรือให้กับสิ่งใด นอกจากจะคุกเข่าต่อหน้ารูปปั้นพระเยซูที่ถูกตรึงกางเขนหรือรูปปั้นศักดิ์สิทธิ์เพราะมีความคิดที่ผิด ๆ ว่า

¹⁴ 1 ทิโมธี 2:5 “เพราะมีพระเจ้าเพียงองค์เดียวและมีคนกลางผู้เดียวระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ คือพระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นมนุษย์” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

¹⁵ ฟิลิปปี 2:11 “เพื่อที่ทุกสิ่งจะยอมรับว่าพระเยซูคริสต์เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า เป็นการถวายพระเกียรติแด่พระเจ้าพระบิดา”

¹⁶ ปฐมกาล 23:12 “อับราฮัมก็กราบลงต่อหน้าชาวแผ่นดินนั้น” (ฉบับไทยคิงเจมส์)

¹⁷ 1 ซามูเอล 24:8 “และเมื่อซาอูลทรงเสียวดู ดาวิดก็ย่ำเท้าลงหน้าถึงดินและกราบลง” (ฉบับ ESV)

การคุกเข่าต่อหน้าใครสักคนนั้นจำเป็นต้องเป็นการนมัสการพระเจ้า (ในบทต่อไปจะพูดถึงความหมายของ *proskyneō* เมื่อคำนี้ใช้กับพระเยซู)

ไม่มีการนมัสการพระวิญญาณบริสุทธิ์ในพระคัมภีร์

พระคัมภีร์ไม่ได้กล่าวอะไรเลยถึงการนมัสการพระวิญญาณ ผู้ที่เชื่อว่าพระวิญญาณเป็นพระองค์ที่สามในตรีเอกานุภาพและต้องนมัสการพระองค์ว่าเป็นพระเจ้านั้น จะต้องนั่งอิงไปเลยด้วยความแปลกใจที่ว่าพระคัมภีร์ไม่เคยกล่าวถึงการนมัสการพระวิญญาณนั้น ถูกตั้งข้อสังเกตโดยสารานุกรมพระคัมภีร์ฉบับ ISBE¹⁸ ซึ่งเป็นหนังสืออ้างอิงของความเชื่อในตรีเอกานุภาพดังนี้

หลักฐานที่แสดงถึงความเป็นพระเจ้าของพระวิญญาณยิ่งน้อยลง และเลื่อนลงกว่าคำกล่าวที่รับกันของความเชื่อในตรีเอกานุภาพในศตวรรษที่ห้าที่เสนอแนะ (เปรียบเทียบหลักข้อเชื่อเอเธนเซีย) พระวิญญาณถูกเรียกว่า “พระเจ้า” อย่างมากที่สุดครั้งหนึ่ง (กิจการ 5:3)¹⁹ ข้อความพระคัมภีร์เดิมที่เกี่ยวกับพระยาห์เวห์ไม่ได้นำมาใช้กับพระวิญญาณ ไม่มีคำกล่าวของการดำรงอยู่ที่เกี่ยวกับความเป็นพระเจ้าปรากฏอยู่ เช่นเดียวกับที่ปรากฏเกี่ยวกับพระคริสต์ และพระวิญญาณบริสุทธิ์ในพระคัมภีร์ใหม่ก็ไม่เคยเป็นเป้าหมายของการนมัสการหรือการอธิษฐาน (ISBE ฉบับแก้ไขใหม่, เล่มที่ 4, “ตรีเอกานุภาพ”, “ความเป็นพระเจ้าของพระวิญญาณ”)²⁰

มีเพียงข้อเดียวในพระคัมภีร์ที่อาจพูดเป็นนัยถึงการนมัสการพระวิญญาณ คือยอห์น 4:24 ที่ว่า “พระเจ้าเป็นพระวิญญาณ และคนที่นมัสการพระองค์จะต้องนมัสการด้วยจิตวิญญาณและความจริง” แต่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพส่วนใหญ่ (เช่น จอห์น คาลวิน) ไม่คิดว่า “วิญญาณ” ในข้อนี้หมายถึงพระวิญญาณบริสุทธิ์ มันเป็นคำกล่าวถึงพระลักษณะที่เป็นวิญญาณของพระเจ้ามากกว่า ดังนั้นพระคัมภีร์ส่วนใหญ่จึงขึ้นต้นเป็นตัวพิมพ์เล็กว่า “spirit” (ฉบับ NASB, ESV, NIV, NJB, HCSB, NET, RSV) แม้ว่าฉบับ NKJV จะขึ้นต้นเป็นตัวพิมพ์ใหญ่ว่า “Spirit”

เมื่อพิจารณาถึงความเย็บสนิทของพระคัมภีร์เกี่ยวกับการนมัสการพระวิญญาณบริสุทธิ์ หลักข้อเชื่อในเฮียจึงผิดอย่างเห็นได้ชัดเมื่อกล่าวว่าพระวิญญาณเป็นผู้ที่ “ได้รับการนมัสการด้วยกันกับพระบิดาและ

¹⁸ International Standard Bible Encyclopedia

¹⁹ กิจการ 5:3-4 เปโตรจึงถามว่า “อานาเนีย ทำไมซาตานจึงควบคุมใจของเจ้าให้โกหกต่อพระวิญญาณบริสุทธิ์ และทำให้เจ้าเก็บค่าที่ดินส่วนหนึ่งไว้? เมื่อที่ดินยังอยู่ก็เป็นของเจ้าไม่ใช่หรือ? เมื่อขายแล้วเงินก็ยังอยู่ในสิทธิอำนาจของเจ้าไม่ใช่หรือ? มีอะไรทำให้ใจของเจ้าคิดทำอย่างนี้? เจ้าไม่ได้โกหกมนุษย์แต่โกหกพระเจ้า”

²⁰ คำว่า “ที่รับกัน” นั้นสารานุกรมพระคัมภีร์ฉบับ ISBE กำลังหมายถึงวิธีที่หลักความเชื่อเอเธนเซียใช้คำกล่าวที่รับกัน เพื่อยืนยันความเท่าเทียมกันของพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณ ดังในข้อความที่ตัดตอนมาต่อไปนี้ว่า “เหมือนที่พระบิดาทรงเป็น พระบุตรก็เป็นเช่นนั้น และพระวิญญาณบริสุทธิ์ก็เป็นเช่นนั้น พระบิดาไม่ได้ทรงถูกสร้างขึ้น พระบุตรไม่ได้ถูกสร้าง และพระวิญญาณบริสุทธิ์ก็ไม่ได้ถูกสร้างขึ้น พระบิดาไม่ได้ทรงถูกจำกัด พระบุตรไม่ได้ถูกจำกัด และพระวิญญาณบริสุทธิ์ก็ไม่ได้ถูกจำกัด พระบิดาทรงดำรงนิรันดร์ พระบุตรดำรงนิรันดร์ และพระวิญญาณบริสุทธิ์ก็ดำรงนิรันดร์ และถึงกระนั้นก็ได้เป็นสามองค์ดำรงนิรันดร์ แต่เป็นองค์เดียวดำรงนิรันดร์” สารานุกรมพระคัมภีร์ฉบับ ISBE กำลังบอกว่าสูตรนี้ไปไกลเกินหลักฐานในพระคัมภีร์ เพราะพระคัมภีร์ไม่เคยสอนให้นมัสการพระวิญญาณ

พระบุตร” หลักข้อเชื่อในเซี่ยยังอธิบายอีกว่าทำไมความเชื่อในตรีเอกานุภาพจึงไม่ได้รับการยืนยันจนถึงปลายศตวรรษที่ 4 ในสภาสังคายนาแห่งคอนสแตนติโนเปิลครั้งแรกในปี ค.ศ. 381

คริสเตียนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ที่สภาสังคายนาแห่งไนเซีย ค.ศ. 325 ที่มีมาก่อนและสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์นั้น (ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับสภาสังคายนาแห่งแคลซีดอน ค.ศ. 451 เท่านั้น) จะมีแต่พระบุตรเท่านั้นที่ถูกยกขึ้นเป็นพระเจ้าให้เท่าเทียมกับพระบิดา แต่ไม่ได้มีการยกพระวิญญาณขึ้นเป็นพระเจ้า สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่แน่นอนของคริสตจักรเกี่ยวกับผู้ที่เป็พระเจ้า หรือแม้กระทั่งการแยกพระวิญญาณบริสุทธิ์ให้เป็นอีกบุคคลหนึ่ง เพราะความลังเลนี้เอง หลักความเชื่อในตรีเอกานุภาพ²¹ ค.ศ. 325 ที่มีมาก่อนจึงเป็นหลักความเชื่อที่ “ดีกว่า” (ในความหมายที่เสียตีส) หลักความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ค.ศ. 381 เพราะมีข้อผิดพลาดน้อยกว่าอยู่หนึ่งข้อ

“คริสเตียนเริ่มแรกนมัสการพระเยซูหรือไม่?” โดย เจ ดี จี ดันน์

คำถามที่ได้ตั้งเป็นชื่อหนังสือของเจมส์ ดี จี ดันน์ ว่า “คริสเตียนเริ่มแรกนมัสการพระเยซูหรือไม่? หลักฐานของพระคัมภีร์ใหม่”²² ที่ดันน์ตอบคำถามเองในบทสุดท้ายของหนังสือภายใต้หัวข้อว่า “คำตอบ” คำตอบที่ตอบคำถามของดันน์เองก็คือ “ไม่” ที่มีความเหมาะสมและมีความหลากหลาย ต่อไปนี้เป็นคำตอบในสองย่อหน้าสุดท้ายที่เขาตอบคำถามของเขาเอง

เมื่อพิจารณาถึงแง่คิดและข้อสรุปของคำถามซึ่งไม่ธรรมดาที่ว่า “คริสเตียนเริ่มแรกนมัสการพระเยซูหรือไม่?” นั้นอาจเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องน้อยมาก สำคัญน้อยมาก และอาจจะทำให้เข้าใจผิดได้ คำถามนี้สามารถตอบแบบตรงๆ หรือแบบไม่สนใจ หรือแม้แต่เชิงปฏิเสธ โดยมีคำตอบเชิงลบเป็นส่วนใหญ่ ไม่เลย โดยทั่วไปแล้วคริสเตียนเริ่มแรกไม่ได้นมัสการพระเยซูเช่นนั้น ภาษาของการนมัสการและการนมัสการบางครั้งจะปรากฏในพระคัมภีร์ใหม่โดยอ้างอิงถึงพระคริสต์ แต่โดยรวมแล้วมีการแบ่งรับแบ่งสู้เกี่ยวกับบุคคลหลักมากกว่า พระคริสต์ทรงเป็นบุคคลหลักของการสรรเสริญและการร้องเพลงสรรเสริญ ซึ่งเป็นเนื้อหาของการนมัสการของคริสเตียนในยุคแรกๆ มากกว่าผู้ที่ได้รับการถวายการนมัสการและรับการสรรเสริญ ที่เป็นแบบฉบับมากกว่าก็คือแง่ที่ว่า การนมัสการที่มีผลมากที่สุด (เท่านั้นหรือ?) การอธิษฐานที่มีผลมากที่สุดนั้นแสดงออกมาในพระคริสต์และผ่านทางพระคริสต์ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เราพบความหมายที่ชัดและคำพูดชัดเจนหลายอย่างว่า พระเยซูทรงทำให้การนมัสการเป็นไปได้ ที่พระเยซูทรงเป็นประเด็นและหนทางของการนมัสการในวิถีทางที่ลึกลับ เป็นที่ชัดเจนว่า สำหรับคริสเตียนเริ่มแรกนั้นเห็นได้ว่า พระเยซูไม่เพียงแต่เป็นผู้ที่ผู้เชื่อทั้งหลายเข้ามาหาพระเจ้าทางพระองค์เท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงเข้ามาหาผู้เชื่อทั้งหลายทางพระองค์อีกด้วย ความหมายทำนองเดียวกันเกี่ยวกับการสถิตอยู่ใกล้ของพระเจ้าในพระวิญญาณ พระปัญญา และพระวามะนั้น ก็ยังมีประสบการณ์ได้ด้วยและบริบูรณ์ยิ่งขึ้นในและผ่านทางพระคริสต์ พระองค์ทรงนำการสถิตอยู่ของพระเจ้าเข้ามาในประสบการณ์ของมนุษย์อย่างบริบูรณ์กว่าที่เคยเป็นมาก่อน

²¹ ความเชื่อในความเป็นสองพระภาคของพระเจ้า (ผู้แปล)

²² James D.G. Dunn: *Did the First Christians Worship Jesus? The New Testament Evidence*

ดังนั้นคำถามที่สำคัญของเราจึงสามารถตอบได้ในเชิงลบจริงๆ และบางทีก็ควรจะเป็นเช่นนั้น แต่จะไม่ใช่เช่นนั้น ถ้าผลที่ได้คือการนมัสการพระเจ้าที่เหมาะสมน้อยกว่ามาก เพราะการนมัสการที่ประกอบเป็นคริสต์ศาสนานี้จริงๆ และมีส่วนสนับสนุนเป็นพิเศษกับทศนาเกี่ยวกับศาสนา²³ นั้น คือการนมัสการพระเจ้าที่ทำให้เป็นไปได้โดยพระเยซู เป็นการนมัสการพระเจ้าตามที่สำแดงให้เห็นในและทางพระเยซู คริสต์ศาสนา ยังคงเป็นความเชื่อที่เชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียว ผู้เดียวที่จะได้รับการนมัสการก็คือพระเจ้าองค์เดียวนี้ แต่เป็นไปได้อย่างไรที่คริสเตียนไม่ได้ถวายพระเกียรติผู้ที่เชื่อกันว่าเป็นพระเจ้าเพียงองค์เดียวที่ได้ทรงสำแดงพระองค์เองมากที่สุดผ่านทางพระองค์ผู้นี้ ผู้ซึ่งพระเจ้าเพียงองค์เดียวได้เข้ามาใกล้ชิดกับสภาวะการณ์ของมนุษย์มากที่สุด? พระเยซูไม่อาจล้มเหลวที่จะเป็นส่วนสำคัญในการนมัสการของพวกเขา ในเพลงสรรเสริญของพวกเขา และในการวิงวอนของพวกเขาต่อพระเจ้า แต่การนมัสการเช่นนี้จะและเป็นและควรจะเป็นการนมัสการที่ถวายพระสิริแด่พระเจ้าพระบิดาเสมอ การนมัสการเช่นนี้จะและเป็นและควรจะเป็นการนมัสการด้วยการรับรู้ที่พระเจ้าทรงอยู่เหนือทุกสิ่งเสมอ และความสูงส่งของพระเยซูองค์พระผู้เป็นเจ้าในที่สุดท้ายแล้วแสดงถึงและยืนยันถึงความสูงส่งของพระเจ้าองค์เดียวอย่างชัดเจนยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดในโลก (*คริสเตียนเริ่มแรกนมัสการพระเยซูหรือไม่?*, หน้า 150-151)

พระเมฆโปดกผู้ทรงอยู่กลางพระที่นั่ง [ส่วนนี้อาจข้ามไปในการอ่านครั้งแรก]

“เพราะพระเมฆโปดกผู้ทรงอยู่กลางพระที่นั่งนั้นจะทรงเป็นพระผู้เลี้ยงของพวกเขา พระองค์จะทรงนำทางพวกเขาไปยังน้ำพุแห่งชีวิต และพระเจ้าจะทรงเช็ดน้ำตาทุกหยดจากตาของพวกเขา” (วิวรณ์ 7:17 ฉบับ ESV)

เราเข้าใจคำกล่าวที่ว่า “พระเมฆโปดกผู้ทรงอยู่กลางพระที่นั่งนั้น” ในวิวรณ์ 7:17 อย่างไร? ถ้อยคำว่า “อยู่กลาง” มีรูปคำกรีกที่แน่นอนว่า *ana meson* การค้นหารูปที่เป็นรากของคำคือ *ana mesos* แสดงให้เห็นว่า มีการใช้สามครั้งในพระคัมภีร์ใหม่ที่นอกจากวิวรณ์ 7:17 แต่แต่ละครั้งอยู่ในรูปเดียวกันคือ *ana meson* (ตรงกับคำที่เน้นต่อไปนี้)

มัทธิว 13:25 คัตรูของเขามาและหว่านข้าวละมานท่ามกลางข้าวดีนั้น

มาระโก 7:31 ในระหว่างเขตแดนแคว้นเดคาโปลิส

1 โครินธ์ 6:5 เป็นไปได้ไหมว่า ไม่มีใครในพวกท่านที่มีสติปัญญาที่จะวินิจฉัยเรื่องระหว่างพี่น้องได้?

ข้อเหล่านี้ไม่ได้ให้รายละเอียดที่ชัดเจนถึงความหมายของ “พระเมฆโปดกผู้ทรงอยู่กลางพระที่นั่งนั้น” ยิ่งกว่านั้นในขณะที่มีข้ออ้างอิงมากมายในหนังสือวิวรณ์ว่าพระเจ้าประทับบนพระที่นั่งของพระองค์ ก็ไม่มีการอ้างอิงอย่างชัดเจนถึงพระเมฆโปดกที่ประทับอยู่ตรงกลาง หรือใจกลางของพระที่นั่งนั้น

พูดให้เจาะจงก็คือ มีการระบุถึงพระเจ้า 11 ครั้งในวิวรณ์ว่าเป็นพระองค์ผู้ “ประทับบนพระที่นั่ง” (วิวรณ์ 4:9,10; 5:1,7,13; 6:16; 7:10,15; 19:4; 20:11; 21:5) ในข้อเหล่านี้ไม่มีข้อไหนที่บอกว่าพระคริสต์

²³ dialogue of the religions คือ งานเขียนในรูปของการสนทนาเกี่ยวกับความหมายของความเชื่อ พิธีกรรม และจริยธรรม (ผู้แปล)

ประทับร่วมพระที่นั่งของพระบิดา มีแต่ในวิวรณ์ 3:21 ที่กล่าวถึงพระคริสต์ว่าประทับบนพระที่นั่งของพระบิดา (“เหมือนที่เราก็มีชัยชนะและได้นั่งกับพระบิดาของเราบนพระที่นั่งของพระองค์”) แต่ในข้อเดียวกันยังบอกด้วยว่าพระเยซูทรงมีพระที่นั่งของพระองค์เอง (“เราจะให้เขานั่งกับเราบนที่นั่งของเรา”) เช่นเดียวกับผู้อาวุโสทั้ง 24 คนที่มีที่นั่งของตนเองดังที่เราเห็นในหัวข้อต่อมา (4:4 และ 11:16)²⁴ 24 ที่นั่งนี้จัดไว้ “รอบ” พระที่นั่งของพระเจ้าโดยมีพระคริสต์ประทับที่เบื้องขวาพระหัตถ์ของพระเจ้า นี่จะทำให้เห็นว่าพระที่นั่งของพระคริสต์อยู่ทางด้านขวาพระที่นั่งของพระเจ้า

ในพระคัมภีร์ใหม่ การผูกประโยคด้วย *en mesos* มีปรากฏบ่อยครั้ง (26 ครั้ง) กว่า *ana meson* คำบุพบททั้งสองเป็น “คำพ้องความหมายที่ไม่ตายตัว” (*พระคัมภีร์ภาษากรีกของผู้อธิบาย*, เล่มที่ 5, หน้า 400)²⁵ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาของเรามากกว่าคือข้อเท็จจริงว่า *en mesos* มีปรากฏเจ็ดครั้งในวิวรณ์ ซึ่งแต่ละครั้งก็อยู่ในรูปเดียวกันคือ *en mesōi* ต่อไปนี่คือเจ็ดข้อดังกล่าว (ทั้งหมดอ้างอิง มาจากฉบับ ESV ยกเว้นระบุไว้อย่างอื่น)

วิวรณ์ 1:13 ท่ามกลางคันประทีปเหล่านั้นมีผู้หนึ่งเหมือนบุตรมนุษย์

วิวรณ์ 2:1 ผู้ทรงดำเนินอยู่ที่ท่ามกลางคันประทีปทองคำทั้งเจ็ด

วิวรณ์ 4:6 “ท่ามกลางพระที่นั่งนั้น” (ฉบับ NKJV) หรือ “ตรงกลาง”, รอบพระที่นั่งนั้น (ฉบับ NIV)

วิวรณ์ 5:6 “ท่ามกลางพระที่นั่งและสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้นนั้น” (ฉบับ NKJV) หรือ “ตรงกลางพระที่นั่งซึ่งรายล้อมด้วยสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้นนั้น” (ฉบับ NIV)

วิวรณ์ 5:6 ท่ามกลางพวกผู้อาวุโส (ฉบับ NKJV)

วิวรณ์ 6:6 เสียงพูดตั้งจากท่ามกลางสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้นนั้น

วิวรณ์ 22:2 ผ่านกลางถนนของคนนั้น

วิวรณ์ 5:6 ถูกระบุไว้สองครั้งเนื่องจากการปรากฏสองครั้งของ *en mesos* ซึ่งพจนานุกรมภาษากรีก-อังกฤษฉบับ BDAG (*mesos*) ได้อธิบายทั้งสองกรณีไว้ว่า กรณีแรกในวิวรณ์ 5:6 พจนานุกรมภาษากรีก-อังกฤษฉบับ BDAG เสนอแนะว่า “ตรงกลางของพระที่นั่งและท่ามกลางสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้นนั้น” พจนานุกรมภาษากรีก-อังกฤษฉบับ BDAG ให้กรณีที่สองอยู่ภายใต้คำนิยาม 2b (“ว่าเป็นคำแทน ไม่มีเพศ ἀνὰ μέσον”) ซึ่งนำมาสู่ “ในท่ามกลาง, ท่ามกลาง” นั่นก็คือท่ามกลางพวกผู้อาวุโส

ดังนั้นการแปลภาษากรีกที่ถูกต้องที่สุดของวิวรณ์ 5:6 น่าจะเป็นว่า “ท่ามกลางพระที่นั่งและสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้นและท่ามกลางพวกผู้อาวุโส” (ซึ่งตรงกันกับฉบับ NKJV)²⁶ ทำไมยอห์นจึงใช้ “ท่ามกลาง” ถึงสองครั้งในข้อนี้? เป็นไปได้ไหมว่าสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้น เช่น พระเมษโปดก ที่อยู่ภายในพระที่นั่ง ในขณะที่พวกผู้

²⁴ วิวรณ์ 11:16 “และผู้อาวุโสยี่สิบสี่คนซึ่งนั่งอยู่บนบัลลังก์ของตนเฉพาะพระพักตร์พระเจ้า ก็ทรุดตัวชนหน้าลงนมัสการพระเจ้า”

²⁵ *Expositor's Greek Testament*, vol.5, p.400

²⁶ วิวรณ์ 5:6 และในท่ามกลางพระที่นั่งกับสัตว์ทั้งสิ้นนั้น และท่ามกลางพวกผู้อาวุโส ดุเถิด ข้าพเจ้าแลเห็นพระเมษโปดกประทับยืนอยู่ประหนึ่งทรงถูกปลงพระชนม์ (ฉบับไทยคิงเจมส์)

อาวุธไม่ได้อยู่ภายใน แต่อยู่รอบพระที่นั่ง? ดูเหมือนวิวรณ์ 6:6 จะสนับสนุนเรื่องนี้ว่า “ได้ยินเสียงดังออกมาจากท่ามกลางสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้น” เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่กล่าวมาก่อนแล้ว เสียงนี้ต้องเป็นของพระเมษโปดก

แต่ถ้าพระที่นั่งที่พระเจ้าประทับอยู่ ไม่ได้ถูกมองว่าเป็นโครงสร้างเหมือนวัตถุ แต่เป็นสัญลักษณ์ของอำนาจของพระองค์ (เช่นเดียวกับ “คทา” ซึ่งมักจะมี ความหมายนี้ เช่น ปฐมกาล 49:10; สดุดี 45:6; 110:2) นอกจากนั้นพระเมษโปดกที่อยู่ตรงกลางจะชี้ให้เห็นว่าพระเยซูทรงมีบทบาทสำคัญในการปกครองจักรวาลของพระเจ้า ในการปกครองนี้พระเมษโปดกทรงได้รับความช่วยเหลือบางอย่างจากสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้น เนื่องจากพระเจ้าได้ทรงให้บทบาทสำคัญกับพระเมษโปดกในการปกครองเหนือจักรวาลของพระองค์ พระที่นั่งของพระองค์จึงถูกเรียกอย่างเหมาะสมว่า “พระที่นั่งของพระเจ้าและของพระเมษโปดก” (วิวรณ์ 22:1)²⁷

ไม่ว่า “ท่ามกลางพระที่นั่ง” อาจหมายถึงอะไร สิ่งหนึ่งที่แน่นอนก็คือ การอยู่ “ท่ามกลางพระที่นั่ง” เป็นการอยู่ภายใต้อำนาจของ “พระเจ้าผู้ทรงประทับอยู่บนพระที่นั่ง”

ในคู่มืออธิบายพระคัมภีร์ที่ยอมรับกันเกี่ยวกับวิวรณ์ของอาร์ เอช ชาร์ลส์นั้น เขาได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบรรพบุรุษของชาวยิวเกี่ยวกับ “พระที่นั่งของพระเจ้าและของพระเมษโปดก” (วิวรณ์ 22:1) คู่มืออธิบายพระคัมภีร์ให้ข้อสังเกตที่สำคัญว่า ในแนวคิดของชาวยิวเกี่ยวกับพระเมสสิยาห์ที่ประทับบนพระที่นั่งของพระเจ้านั้น การนมัสการจะมุ่งไปที่พระเจ้า ไม่ใช่ที่พระเมสสิยาห์ (ดูประโยคสุดท้ายในคำอ้างอิงต่อไปนี้)

ความคิดนี้ [ของการนั่งบนพระที่นั่งของพระเจ้า] เกี่ยวกับพระเมสสิยาห์อยู่ในช่วงก่อนเริ่มยุคของคริสเตียน โดยเปรียบเทียบกับ 1 เอโนค 51:3 “และเวลานั้นพระองค์ผู้ที่ทรงเลือกไว้จะประทับบนพระที่นั่งของเรา” ในทำนองเดียวกันพระองค์ผู้ที่ทรงเลือกไว้ได้ถูกระบุว่าประทับบน “พระที่นั่งแห่งพระสิริ” 45:3, 55:4 และระบุว่าประทับบน “พระที่นั่งแห่งพระสิริของพระองค์ (นั่นคือ พระสิริของพระเจ้า),” 62:3,5 (เปรียบเทียบ 51:3) ในทำนองเดียวกัน องค์ผู้เป็นเจ้าของพระวิญญาณทั้งหลายทรงให้พระองค์ผู้ที่ทรงเลือกไว้ได้ประทับ “บนพระที่นั่งแห่งพระสิริ” (61:8), “บนพระที่นั่งแห่งพระสิริของพระองค์,” 62:2 พระที่นั่งนี้เรียกว่าพระที่นั่งของบุตรมนุษย์, 69:27, 29 ท้ายที่สุดนี้เป็นที่สังเกตว่า แม้องค์ผู้เป็นเจ้าของพระวิญญาณทั้งหลายทรงให้พระองค์ผู้ที่ทรงเลือกไว้ได้ประทับ “บนพระที่นั่งแห่งพระสิริ” ใน 61:8 และพระองค์ทรงพิพากษามนุษย์ทุกคน, แต่ใน 61:9, คำสรรเสริญของทุกคนจะมุ่งไปที่องค์ผู้เป็นเจ้าของพระวิญญาณทั้งหลาย (คู่มืออธิบายการวิเคราะห์และการตีความเกี่ยวกับวิวรณ์ของเซนต์จอห์น²⁸, เล่ม 2, หน้า 175-176)

²⁷ วิวรณ์ 22:1 และท่านสำแดงให้ข้าพเจ้าเห็นแม่น้ำที่มีน้ำแห่งชีวิต ไสเหมือนอย่างแก้วผลึก ไหลมาจากพระที่นั่งของพระเจ้าและของพระเมษโปดก

²⁸ *Critical and Exegetical Commentary on the Revelation of St. John*

โรม 9:5b เทียบพระคริสต์ให้เท่ากับพระเจ้าไหม?

โรม 9:5 กล่าวว่า “ทั้งบรรพบุรุษก็เป็นของพวกเขา และพระคริสต์ก็มาจากเชื้อสายของพวกเขาทางเนื้อหนัง ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ อาเมน” (ฉบับ ESV)²⁹ มีความไม่เห็นด้วยกันในบรรดาพระคัมภีร์เกี่ยวกับวิธีที่ส่วนหลังของข้อนี้ก่อนคำว่า “อาเมน” ควรจะแปล ดังจะได้เห็นต่อไปนี้

- ... พระคริสต์ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ ESV)
- ... พระคริสต์ได้เสด็จมา ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ KJV)
- ... พระคริสต์ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง พระเจ้า ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ NJB)
- ... พระเมสสิยาห์ พระเจ้าผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ NAB)
- ... แต่พระคริสต์ ขอพระเจ้าผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญในยุคต่อๆ ไป! (ฉบับ ITNT)
- ... พระเมสสิยาห์ ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ขออาโดนายได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ CJB)
- ... พระเมสสิยาห์ ขอพระเจ้าผู้มียอำนาจสูงสุดเหนือทุกสิ่ง ได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์! (ฉบับ REB)
- ... พระคริสต์ ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์! (ฉบับ NIV)³⁰
- ... พระคริสต์ พระเจ้าผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ RSV)³¹
- ... พระเมสสิยาห์ ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ขอพระเจ้าทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ NRSV)³²
- ... พระคริสต์ตามเชื้อสายทางเนื้อหนัง ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ขอพระเจ้าทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ (ฉบับ NASB)

การแปลคำสรรเสริญที่แตกต่างกันในโรม 9:5b แบ่งออกเป็นสองกลุ่มหลัก คือกลุ่มที่ระบุว่าเป็นพระเยซูคริสต์ทรงเป็นพระเจ้า (ฉบับ ESV, NIV, NJB) และกลุ่มที่ไม่ได้ระบุเช่นนั้น (ฉบับ NAB, RSV, ITNT, CJB, REB); รวมทั้งในกลุ่มก่อนหน้านี้ (ฉบับ KJV, NASB, NRSV) ซึ่งบอกเป็นนัยว่าพระคริสต์ทรงเป็นพระเจ้า แต่ใช้ภาษาที่สร้างความคลุมเครือเล็กน้อยกับผู้คุ้นกับภาษาอังกฤษ การแปลบางฉบับ (ฉบับ NIV, RSV, NRSV) ยอมรับความหมายทั้งสองอย่างว่าเป็นไปได้ โดยให้การแปลทางเลือกไว้ในเชิงอรรถ

²⁹ ฉบับ 1971 แปลโรม 9:5 ว่า “ทั้งอัครบิดรก็เป็นของพวกเขาด้วย และพระคริสต์ก็ได้ทรงถือกำเนิดเป็นมนุษย์ในเชื้อชาติของเขา สาธุการแด่พระเจ้าผู้ทรงเป็นใหญ่เหนือสารพัดเป็นนิรันดร์ อาเมน” (ผู้แปล)

³⁰ ทางเลือกอีกทางของฉบับ NIV: หรือพระคริสต์ ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ขอพระเจ้าทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์!

³¹ อีกทางเลือกของฉบับ RSV: พระคริสต์ ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ขอทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์

³² อีกทางเลือกของฉบับ NRSV: หรือพระเมสสิยาห์ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ขอทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์; หรือพระเมสสิยาห์ขอพระองค์ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์

ความหลากหลายของการแปลเกิดจากปัญหาเดียวและอย่างเดียวนั้น นั่นก็คือการตีความโรม 9:5 ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้แปลคิดว่าเป็นวิธีการที่ถูกต้องในการใส่เครื่องหมายวรรคตอนคำกล่าวในข้อความภาษากรีก มันไม่ใช่เรื่องของการรับรองต้นฉบับ (ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับหลักฐานต้นฉบับ) แต่อยู่ที่เครื่องหมายวรรคตอน (ข้อความต้นฉบับภาษากรีกไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน) โครงสร้างของประโยคที่คลุมเครือของโรม 9:5 ซ้ำให้เห็นว่าข้อนี้เพียงลำพังไม่สามารถใช้เป็นตัวบทพิสูจน์หรือต่อต้านความเชื่อในตรีเอกานุภาพได้

ในความเป็นจริงแล้ว พระคัมภีร์ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพหลายฉบับได้เลือกที่จะแปลโรม 9:5 ที่ไม่ใช่แบบของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ เหตุผลหนึ่งก็คือถ้อยคำว่า “ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง” นั้นแทบจะนำมาใช้กับพระคริสต์ไม่ได้ เพราะเปาโลกล่าวในที่อื่นว่า พระคริสต์จะอยู่ใต้อำนาจของพระเจ้าในเหตุการณ์ของวาระสุดท้าย (1 โครินธ์ 15:27-28)³³

การแปลของฉบับ NRSV (“พระเมสสิยาห์ ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ขอพระเจ้าทรงได้รับการสรรเสริญ เป็นนิรันดร์”) เป็นการแปลที่ใกล้เคียงที่สุดกับโครงสร้างความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ของต้นฉบับพระคัมภีร์ภาษากรีกฉบับ NA28 แต่เราควรจำไว้เสมอว่า การใส่เครื่องหมายวรรคตอนในภาษากรีกนั้นเป็นการตัดสินใจโดยคณะกรรมการบรรณาธิการของพระคัมภีร์ภาษากรีกฉบับ NA28 และจำไว้เสมอว่าต้นฉบับภาษากรีกไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนเหมือนที่เราจะเห็นต่อไปนี้จากฉบับ NA28

ὁὖν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σὰρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. (Romans 9:5, NA28)

อย่างไรก็ตาม การที่ฉบับ NRSV ใช้ “พระเมสสิยาห์” แทนที่จะเป็น “พระคริสต์” ในโรม 9:5 นั้นได้ช่วยเตือนเราว่า “พระคริสต์” ไม่ใช่ชื่อที่ถูกต้องอย่างแท้จริงหรือที่มีแต่เดิมซึ่งหมายถึงพระเมสสิยาห์ (ผู้ได้รับการทรงเจิม) แนวคิดที่พระเมสสิยาห์สามารถถูกเข้าใจว่าเป็นบุคคลเดียวกับพระเจ้า หรือพระเจ้าเป็นบุคคลเดียวกับพระเมสสิยาห์นั้น เป็นเรื่องที่แปลกสำหรับพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่ พระเจ้าเองเป็นผู้ทรงเจิมพระเมสสิยาห์ (กิจการ 4:27; 10:38)³⁴ เป็นผู้แต่งตั้งพระองค์ให้เป็นผู้ช่วยกู้ของอิสราเอล ซึ่งเป็นผู้ที่ดาวิดกล่าวว่า “องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพเจ้า” ในสดุดี 110:1

เอช เอ ดับบลิว มายเออร์³⁵ ไม่ยอมรับการให้พระคริสต์เทียบเท่ากับพระเจ้าในโรม 9:5 และชี้ให้

³³ 1 โครินธ์ 15:27-28 “พระเจ้าทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจภายใต้พระบาทของพระบุตร” แต่เมื่อพระคัมภีร์กล่าวว่าทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจนั้น ก็รู้ชัดเจนอยู่แล้วว่า ยกเว้นพระเจ้าผู้ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์ เมื่อทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์แล้ว เมื่อนั้นพระบุตรพระองค์เองก็จะทรงอยู่ใต้อำนาจพระเจ้า ผู้ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์ เพื่อพระเจ้าจะทรงเป็นเอกในทุกสิ่ง

³⁴ กิจการ 4:27 “ความจริงในเมืองนี้ ทั้งเฮโรด และปอนทัสปีลาตกับพวกต่างชาติและชนชาติอิสราเอล ร่วมชุมนุมกันต่อสู้พระเยซูผู้รับใช้บริสุทธิของพระองค์ซึ่งทรงเจิมไว้แล้ว”

³⁵ H.A.W. Meyer, *คู่มือวิเคราะห์และตีความโรม*, หน้า 361-362 คำพูดของเขาได้ถูกอ้างอิงด้วยความเห็นชอบของเจมส์ เดนนี่ (James Denney), *พระคัมภีร์ภาษากรีกของผู้อธิบาย*, เล่ม 2, หน้า 658

เห็นว่าใน 2 โครินธ์ 6:18³⁶ กล่าวถึงพระเจ้าว่าเป็น *pantokratōr* หรือผู้ปกครองผู้ทรงฤทธิ์ (คำนี้ถูกกำหนดโดยพจนานุกรมภาษากรีก-อังกฤษฉบับ BDAG ไว้ว่า “ผู้ทรงฤทธิ์ ผู้ทรงฤทธิ์ภาพทั้งสิ้น ผู้ทรงฤทธิ์อำนาจทุกอย่าง”) อย่างแรก มายเออร์กล่าวว่า

เปาโล *ไม่เคย* [การเน้นย้ำของมายเออร์] ใช้คำ *theos* (พระเจ้า) กับพระคริสต์ เช่นเดียวกับยอห์น เพราะเขาไม่ได้เลือกใช้รูปแบบความคิดของอเล็กซานเดรียและการกำหนดแก่นแท้ในความเป็น พระเจ้าของพระคริสต์ แต่ได้ยึดมั่นกับสิ่งที่เห็นประจักษ์ที่ยอมรับกัน คือการใช้ถ้อยคำตามความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวอย่างเคร่งครัด [คำตัวเอนเป็นของข้าพเจ้า] ไม่ได้ดัดแปลงตามความคิดทางปรัชญาแม้เพื่อกำหนดพระคริสต์ และเขาก็แยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างพระเจ้ากับพระคริสต์อย่างถูกต้องเสมอ

มายเออร์ให้รายละเอียดที่เปาโลแยกให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างพระเจ้ากับพระคริสต์ และความไม่น่าเป็นไปได้ที่จะระบุว่าพระคริสต์เป็นบุคคลเดียวกับพระเจ้าในโรม 9:5

ตัวยอห์นเองเรียกพระลักษณะพระเจ้าของพระคริสต์ว่า *theos* เฉพาะในบทนำพระกิตติคุณของเขาเท่านั้น และเฉพาะในเรื่องการเชื่อมโยงที่ใกล้เคียงที่สุดกับความคิดเกี่ยวกับโลกอส และด้วยเหตุนี้จึงมีเส้นแบ่งที่ละเอียดอ่อนระหว่างพระบิดาและพระบุตรกระจายอยู่ทั่วพระคัมภีร์ใหม่ เพื่อว่าแม้แก่นแท้ของความเป็นพระเจ้าและพระสิริของบุคคลหลังจะได้รับการถวายเกียรติด้วยคำกล่าวที่สูงส่งที่สุดในหลายรูปแบบ แต่ถึงอย่างนั้น ก็จะมีเพียงพระบิดา ผู้ที่พระบุตรอยู่ภายใต้บัญชาตลอดเท่านั้น และไม่ใช่พระคริสต์ ที่ถูกเรียกจริงๆว่าพระเจ้า (คำเน้นเป็นของมายเออร์) โดยบรรดาอัครทูต (โดยยกเว้นยอห์น 1:1 และคำอูทานของโรมัสในยอห์น 20:28) แม้แต่ใน 1 ยอห์น 5:20 โดยเฉพาะเปาโล แม้เมื่อเขารวบรวมและกลั่นกรองถ้อยคำอย่างมากในเรื่องพระลักษณะที่เหมือนพระเจ้าของพระคริสต์ที่ได้รับยกย่องนั้น (ดังในฟิลิปปี 2:6 เป็นต้นไป; โคลโลสี 1:15 เป็นต้นไป, 2:9) ก็ไม่ได้เรียกพระองค์ว่า *theos* (พระเจ้า) แต่แยกความแตกต่างไว้ชัดเจนและแจ่มแจ้งว่าพระองค์เป็น *kyrios* [Lord, องค์ผู้เป็นเจ้า] ที่ต่างจาก *theos* (พระเจ้า) แม้ใน [โรม] 10:9, 1 โครินธ์ 12:3 ...

นอกเหนือจากความยุ่งยากที่แยกไม่ออก (ในการเทียบพระคริสต์ให้เท่ากับพระเจ้าในโรม 9:5) จะเกริ่นให้รู้ว่าพระเยซูคริสต์ในที่นี้ไม่เพียงและแค่ถูกเรียกว่า *theos* เท่านั้น แต่ยังถูกเรียกว่า “พระเจ้าเหนือทุกสิ่ง” และด้วยเหตุนี้จึงจะถูกระบุว่าเป็น *theos pantokratōr* [พระเจ้าผู้ทรงฤทธิ์ภาพสูงสุด] ซึ่งขัดแย้งกับมุมมองของพระคัมภีร์ใหม่อย่างสิ้นเชิง ในเรื่องที่พระบุตรทรงพึ่งพาต่อพระบิดา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับพระคัมภีร์ตอนต่างๆ เช่น โรม 8:34 (*entugchanei*), 1 โครินธ์ 3:23, 8:6, 11:3; เอเฟซัส 4:5,6 และโดยเฉพาะ 1 โครินธ์ 15:28³⁷ ดังนั้นคำสรรเสริญของพระคัมภีร์จากตอนของเราจึงไม่สามารถอ้างถึงพระคริสต์ได้ แต่จะต้องอ้างถึงพระเจ้า (คู่มือวิเคราะห์และตีความโรม, หน้า 362)

³⁶ 2 โครินธ์ 6:18 “เราจะเป็ที่ตั้งบิตาของพวกเจ้า พวกเจ้าจะเป็นบุตรชายบุตรหญิงของเรา” พระเจ้าผู้ทรงฤทธิ์ภาพทั้งสิ้นตรัสตั้งนั้น

³⁷ 1 โครินธ์ 15:28 เมื่อทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์แล้ว เมื่อนั้นพระบุตรพระองค์เองก็จะทรงอยู่ใต้อำนาจพระเจ้า ผู้ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์

เจมส์ ดี จี ดันน์ ยังสรุปอีกด้วยว่า พระคริสตไม่ได้ถูกเข้าใจว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับ “พระเจ้าเหนือทุกสิ่ง” ในโรม 9:5 เพราะการ “ทั้งความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวของอิสราเอลไปในทันที ทันใด” นั้นไม่สามารถจะเอามาคิดได้

จะเห็นอีกว่า ในขณะที่เปาโลคุ้นเคยเป็นอย่างดีอยู่แล้วในการเชื่อมโยงพระคริสตกับพระเจ้าและถือว่างานของพระเจ้ามาทางพระคริสตนั้น (1:7; 1 โครินธ์ 8:6)³⁸ จึงเป็นไปได้น้อยกว่าเขาจะตั้งใจเรียกพระคริสตว่า “พระเจ้าเหนือทุกสิ่ง” (ตรงข้ามกับ 1 โครินธ์ 15:24-28) เช่นเดียวกับ ที่ไม่น่าเป็นไปได้ที่การเทียบเคียงข้ออ้างอิงถึงพระเมสสิยาห์ของอิสราเอลกับ “พระเจ้าเหนือทุกสิ่ง” จะอ่านให้เป็นสิ่งเดียวกัน ยิ่งผู้อ่านของเขาตระหนักถึงความต่อเนื่องระหว่างความเชื่อของคนอิสราเอลกับพระกิตติคุณของเปาโลมากเท่าไร ก็ยิ่งเป็นไปได้น้อยกว่าพวกเขาจะอ่านถ้อยคำที่คลุมเครือเหมือนว่าเป็นการทั้งความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวของอิสราเอลไปในทันทีทันใด ซึ่งโครงสร้างของประโยคที่ตรงไปตรงมาจะยิ่งแสดงให้เห็น อันที่จริง มันอาจเป็นความต้องการของเปาโลที่จะเน้นความเป็นสากลของการรวบรวมให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพระเจ้า ทั้งชาวต่างชาติและชาวยิว ซึ่งส่งผลให้ใช้ถ้อยคำที่ผิดจากธรรมดา เช่นเดียวกับในโรม 3:29-30³⁹ ที่เขาได้ใช้ความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวของชาวยิวให้เป็นจุดพื้นฐานเดียวกัน ดังนั้นคำตรงนี้จึงเป็นรูปแบบปกติของคำสรรเสริญแต่พระเจ้าองค์เดียวมากกว่า (“สาธุการแด่พระเจ้า ...”) เขาเลือกที่จะเน้นว่าพระเจ้าที่เขายกย่องเทิดทูนคือ พระเจ้าผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง “พระองค์ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ขอพระองค์ทรงรับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ อาเมน” (*คู่มืออธิบายคำในพระคัมภีร์, โรมบทที่ 9-16, เล่ม 38B, หน้า 536, เกี่ยวกับโรม 9:5*)⁴⁰

คำกล่าวของดันน์และของมายเออร์เป็นลักษณะทั่วไปที่ใช้กับคำสอนของเปาโลโดยรวม และไม่จำกัดแต่เฉพาะโรม 9:5 ถ้อยคำที่ชัดเจนก็คือ เปาโลไม่เคยละทิ้ง “ความเชื่อของอิสราเอลว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียว”

พระเจ้าทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์

เพื่อให้เข้าใจคำสรรเสริญของโรม 9:5 ดีขึ้น เราจะเปรียบเทียบกับอีกสองคำกล่าวของเปาโลซึ่งใช้คำคล้ายกันในสามข้อต่อไปนี้ (ทั้งหมดมาจากฉบับ ESV) ต้นฉบับภาษากรีกจะอยู่ในวงเล็บที่เหมือน กับคำที่เป็นตัวเอน

โรม 9:5 **ทั้งบรรพบุรุษก็เป็นของพวกเขา และพระคริสตก็มาจากเชื้อสายของพวกเขาทางเนื้อหนัง ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ อาเมน** (*theos eulogētos eis tous aiōnas, amēn*)

³⁸ 1 โครินธ์ 8:6 “แต่สำหรับเรานั้นมีพระเจ้าองค์เดียวคือพระบิดา ทุกสิ่งเกิดมาจากพระองค์และเราอยู่เพื่อพระองค์ และมีพระเยซูคริสตองค์พระผู้เป็นเจ้าเพียงองค์เดียว ทุกสิ่งเกิดมาโดยทางพระองค์และเราก็คือเป็นมาโดยทางพระองค์” (ฉบับ ESV)

³⁹ โรม 3:29-30 ²⁹หรือว่าพระเจ้านั้นทรงเป็นพระเจ้าของยิวพวกเดียวเท่านั้นหรือ? พระองค์ไม่ทรงเป็นพระเจ้าของพวกต่างชาติด้วยหรือ? ถูกแล้วพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าของพวกต่างชาติด้วย ³⁰ เพราะพระเจ้าทรงเป็นพระเจ้าองค์เดียว และพระองค์ทรงทำให้คนที่เข้าสู่หน้เป็นคนชอบธรรมโดยความเชื่อ และจะทรงทำให้คนที่ไม่เข้าสู่หน้เป็นคนชอบธรรมก็ทางความเชื่อเหมือนกัน

⁴⁰ *Word Biblical Commentary, Romans 9–16, vol.38B, p.536, on Romans 9:5*

โรม 1:25 เพราะพวกเขาได้เอาความจริงเกี่ยวกับพระเจ้ามาแลกกับความเท็จ และนมัสการและปรนนิบัติสิ่ง
ที่ถูกสร้างขึ้นแทนพระเจ้า ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิตย์! อาเมน (*hos [theos] estin eulogētos eis
tous aiōnas, amēn*)

2 โครินธ์ 11:31 พระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูองค์ผู้เป็นเจ้า พระองค์ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิตย์
ทรงทราบว่าข้าพเจ้าไม่ได้โกหก (*ho ōn eulogētos eis tous aiōnas*)

คำสรรเสริญในข้อที่สองจากข้อเหล่านี้ในโรม 1:25 ได้กล่าวถึงพระเจ้าอย่างชัดเจน ไม่มีอะไรใน
เนื้อหาของข้อนี้หรือคำสอนของเปาโลโดยรวมที่แสดงให้เห็นว่าจู่ๆ เปาโลจะกล่าวคำสรรเสริญแต่พระ
คริสต์ เราเพียงจะเห็นว่าดันทันทีถึง “ความต่อเนื่องระหว่างความเชื่อของคนอิสราเอลและพระกิตติคุณของ
เปาโล” ซึ่งทำให้ไม่น่าจะ “ทิ้งความเชื่อว่าพระเจามีเพียงองค์เดียวของอิสราเอลไปในทันทีทันใด”

คำสรรเสริญในข้อที่สามใน 2 โครินธ์ 11:31 นั้นไม่มีข้อสงสัยเลยว่ากล่าวถึงพระเจ้าและไม่ใช้ถึงพระ
เยซู ดังที่ได้เห็นในกรรตุการกของ *ho ōn* ซึ่งสอดคล้องกับกรรตุการกของ “พระเจ้า” และไม่ได้สอดคล้อง
กับสัมพันธการก⁴¹ ของ “พระเยซูองค์ผู้เป็นเจ้า”

การที่คำสรรเสริญในสองข้อนี้ คือโรม 1:25 และ 2 โครินธ์ 11:31 กล่าวถึงพระเจ้าแทนที่จะเป็นพระ
คริสต์นั้น ให้นำหนักกับมุมมองว่าคำสรรเสริญในโรม 9:5 ซึ่งมีถ้อยคำที่คล้ายกันในภาษากรีกนั้นได้
กล่าวถึงพระเจ้ามากกว่ากล่าวถึงพระคริสต์เช่นเดียวกัน

คำว่า *eulogētos* (“ได้รับการสาธุการ ได้รับการสรรเสริญ”) ที่ใช้ในโรม 9:5 มีปรากฏแปดครั้งในพระ
คัมภีร์ใหม่ ในการปรากฏทั้งแปดครั้งนี้เป้าหมายของคำสรรเสริญคือพระเจ้าพระบิดามากกว่าพระเยซู
คริสต์โดยไม่มีข้อยกเว้น (คำตัวเอนเหมือนกับ *eulogētos*):

มาระโก 14:61 ท่านคือพระคริสต์ พระบุตรขององค์ผู้รับการสาธุการหรือ?

ลูกา 1:68 สาธุการแด่องค์ผู้เป็นเจ้า พระเจ้าแห่งอิสราเอล

โรม 1:25 พระผู้สร้าง ผู้ทรงได้รับการสาธุการเป็นนิตย์

โรม 9:5 พระเจ้าผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิตย์

2 โครินธ์ 11:31 พระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูองค์ผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญเป็นนิตย์

2 โครินธ์ 1:3, เอเฟซัส 1:3, 1 เปโตร 1:3 สาธุการแด่พระเจ้าและพระบิดาแห่งพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้า
ของเรา

⁴¹ nominative case การกที่เป็นผู้ทำหรือผู้ใช้ให้ทำ และ genitive case คือ การกที่แสดงความเป็นเจ้าของ (ผู้แปล)

ข้อสรุปโดยรวม

ผมได้ตรวจสอบทุกคำสรรเสริญในพระคัมภีร์ใหม่ และขอยืนยันว่าคำสรรเสริญทั้งหมดมุ่งไปที่พระยาห์เวห์แต่เพียงผู้เดียวที่เป็นเป้าหมายของการนมัสการ มีหนึ่งหรือสองข้อยกเว้นเป็นที่ถกเถียงกันหรือมีข้อจำกัดในเรื่องนี้ แต่ไม่มีเลยสักคำสรรเสริญเดียวแต่พระเยซูที่ยืนยันแน่นอน นี่แสดงให้เห็นว่าพระองค์ไม่ได้เป็นเป้าหมายของการนมัสการในคริสตจักรของพระคัมภีร์ใหม่ ด้วยเหตุนี้และเหตุอื่น ๆ ผมจึงได้กล่าวว่สิ่งที่คริสตจักรของชาวต่างชาติได้ทำและยังคงกำลังทำอยู่นั้นตรงกันข้ามกับสิ่งที่เราพบในพระคัมภีร์ใหม่ และด้วยเหตุนี้เองจึงเป็นการไหว้รูปเคารพอย่างไม่ต้องสงสัย

การสำรวจของเราเกี่ยวกับคำสรรเสริญในพระคัมภีร์ใหม่แสดงให้เห็นว่า ไม่มีสักคำสรรเสริญเดียวที่สามารถอ้างถึงพระคริสต์ได้อย่างแน่นอน โรม 9:5 มีความใกล้เคียงในเรื่องนี้มากที่สุด เพราะตามโครงสร้างของประโยคภาษากรีกที่คลุมเครือแล้ว อาจหมายถึงพระบิดาหรืออาจหมายถึงพระคริสต์ แต่เมื่อพิจารณาถึงกรณีอื่นๆ โดยเฉพาะข้อเท็จจริงที่ว่า ไม่มีที่อื่นในงานเขียนของเปาโลที่เคยพูดถึงพระคริสต์ว่าเป็น “พระเจ้า” นั้น นักวิชาการที่มีชื่อเสียงอย่าง เอช เอ ดับบลิว มายเออร์, เจมส์ เดนนี่, และเจมส์ ดี จี ดันน์⁴² ทุกคนต่างปฏิเสธการอ้างว่าเป็นคำสรรเสริญแต่พระคริสต์

แม้จะมีปัญหาเหล่านี้ในการอ่านโรม 9:5 ของผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพบางคนก็เต็มใจที่จะทำให้ข้อนี้เป็นข้อยกเว้นจากคำสอนทั้งหมดของเปาโล และอ้างว่าเป็นคำสรรเสริญแต่พระคริสต์ แม้จะตระหนักดีว่าความหมายของโรม 9:5 ขึ้นกับการเว้นวรรคตอนในข้อนี้ที่นักแปลหรือนักตีความพระคัมภีร์เป็นผู้ตัดสินใจแต่ผู้เดียว

จะต้องไม่ลำเส้น

สำหรับพวกเราที่มาจากภูมิหลังของความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั้น สิ่งที่ทำให้ต้องตกตะลึงก็คือ แม้ว่าพระเยซูจะได้รับการยกย่องสูงสุดเท่าที่จะนึกภาพได้ในจักรวาล พระองค์ประทับอยู่ข้างพระยาห์เวห์ แต่ไม่มีแม้แต่คำสรรเสริญเดียวที่กล่าวอย่างชัดเจนถึงพระเยซูจากหลายๆที่ในพระคัมภีร์ใหม่ นอกจากนี้ก็ยังมีคำอธิษฐานกับพระองค์อีกด้วยดังที่เราจะได้เห็น เมื่อเปาโลพูดถึงการอธิษฐานเขากล่าวว่า “ข้าพเจ้าจึงคุกเข่าต่อพระบิดา” (เอเฟซัส 3:14)

ประเด็นนี้ชัดเจน คือพระเยซูไม่เคยถูกนับถือว่าเป็นพระเจ้า เส้นแบ่งระหว่างความมีขีดจำกัดกับความไม่มีขีดจำกัดไม่เคยลำเส้นกัน ความนับถืออย่างสูงที่มีต่อพระเมษโปดกในวิวรณ์ 5:9-14 นั้นไม่ได้เปลี่ยนความจริงนี้ แต่เป็นการเน้นความจริงในเรื่องนี้ เนื่องจากการอ่านวิวรณ์ 5 อย่างละเอียดแสดงให้เห็นว่าพระเมษโปดกเป็นที่นับถือในท่ามกลางการนมัสการ “พระองค์ผู้ประทับบนพระที่นั่ง” นี้คล้ายกับวิธีที่อิสราเอลได้แสดงความนับถือพระยาห์เวห์กับดาวิดพร้อมกัน (1 พงศาวดาร 29:20)⁴³

⁴² H.A.W. Meyer, James Denney, and James D.G. Dunn

⁴³ 1 พงศาวดาร 29:20 แล้วดาวิดตรัสกับชุมนุมชนทั้งปวงว่า “จงถวายสาธุการแด่พระยาห์เวห์พระเจ้าของท่านทั้งหลาย” และชุมนุมชนทั้งปวงก็สรรเสริญพระยาห์เวห์พระเจ้าแห่งบรรพบุรุษของเขาทั้งหลาย และเขาทั้งหลายก็ลงถวายบังคมพระยาห์เวห์และพระราช

การล่าเส้นก็คือการข้ามเส้นและก้าวเลยขอบเขตที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับพวกทูตสวรรค์ที่ “ไม่รักษาอำนาจปกครองของตน” (ยูดา 1:6)⁴⁴ พระยาห์เวห์ทรงยกพระเยซูขึ้นสูงสุดในบรรดาสิ่งที่ทรงสร้างทั้งหมด ให้ถัดจากพระองค์และเป็นที่สองรองจากพระองค์เท่านั้น แต่นั่นก็ยังไม่ดีพอสำหรับบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ ดังนั้นเราจึงยกพระเยซูให้เท่าเทียมกับพระยาห์เวห์ในทุกสิ่งและทั้งพระบัญญัติข้อแรก!

ความตายคือโทษของการละเมิดพระบัญญัติสิบประการข้อใดข้อหนึ่ง เราได้แต่หวังเหมือนกับเปาโลที่ชมเชงคริสตจักรว่า เราจะได้รับพระเมตตาและการอภัยโทษเพราะเราไม่เชื่อฟังพระเจ้าด้วยความไม่รู้ (1 ทิโมธี 1:13)⁴⁵ ไม่ว่าบรรพบุรุษของคริสตจักรคนต่างชาติในช่วงกลางศตวรรษที่สองเป็น ต้นไป จะสามารถร้องขอพระเมตตาเพราะความไม่รู้ได้หรือไม่ เราจะไม่รู้จนกว่าจะถึงวันพิพากษา แต่พวกเราที่อยู่ในยุคปัจจุบันน่าจะฉลาดที่จะฉวยโอกาสรับการอภัยโทษ

ข้อเท็จจริงที่ว่าพระยาห์เวห์ทรงเป็น “พระเจ้าของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา” (เอเฟซัส 1:17)⁴⁶ ก็ชัดเจนชัดแจ้งแล้วระหว่าง “พระเจ้า” กับ “องค์ผู้เป็นเจ้า” นั่นก็คือ ระหว่างพระบิดากับพระเยซูคริสต์ แต่พระยาห์เวห์ทรงพอพระทัยที่จะยกย่องพระคริสต์ สองข้อต่อมา เปาโลกล่าวว่า

เอเฟซัส 1:19 b -23 (ฉบับ ESV)

¹⁹ ...การทำการอันทรงอำนาจยิ่งใหญ่ของพระองค์

²⁰ ที่พระองค์ได้ทรงกระทำในพระคริสต์ เมื่อพระองค์ทรงให้พระคริสต์เป็นขึ้นจากตาย และให้ประทับเบื้องขวาพระหัตถ์ของพระองค์ ในสวรรค์สถาน

²¹ สูงส่งเหนือเทพผู้ครอง เทพผู้มีอำนาจ เทพผู้มีฤทธิ์เดช และเทพผู้ปกครอง และเหนือทุกนามที่ถูกกล่าวถึง ไม่เพียงในยุคนี้เท่านั้นแต่ในยุคที่จะมาถึงด้วย

²² และพระองค์ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้พระบาทของพระคริสต์ และประทานพระคริสต์ให้เป็นผู้นำเหนือทุกสิ่งแก่คริสตจักร

²³ อันเป็นพระกายของพระคริสต์ ซึ่งเต็มด้วยความบริบูรณ์ของพระองค์ ผู้ทรงเติมทุกสิ่งให้บริบูรณ์

พระคัมภีร์ตอนนี้มีเนื้อหามากมายที่เราอาจต้อง “ขยายออก” และให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นโดยดูความต่อเนื่องของเนื้อหา

พระยาห์เวห์ได้ทรงทำให้พระเยซูเป็นขึ้นจากตาย

และให้พระเยซูประทับเบื้องขวาพระหัตถ์ของพระองค์ ในสวรรค์สถาน

⁴⁴ ยูดา 1:6 “และพวกทูตสวรรค์ที่ไม่รักษาอำนาจปกครองของตนเอง แต่ละทิ้งถิ่นฐานของตน”

⁴⁵ 1 ทิโมธี 1:13 “ถึงแม้ว่าครั้งหนึ่งข้าพเจ้าเคยหมิ่นประมาทพระองค์ ชมเชงผู้เชื่อและก่อความรุนแรง แต่พระองค์ทรงกรุณาข้าพเจ้าเพราะข้าพเจ้าได้ทำไปด้วยความไม่รู้และไม่เชื่อ” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

⁴⁶ เอเฟซัส 1:17 “ข้าพเจ้าอธิษฐานว่าขอพระเจ้าของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราคือพระบิดาผู้ทรงพระสิริ ทรงให้ท่านทั้งหลายมีจิตใจที่ประกอบด้วยปัญญาและการสำแดง เพื่อท่านจะรู้จักพระองค์”

สูงส่งเหนือเทพผู้ครอง เทพผู้มีฤทธิ์เดช และเทพผู้ปกครอง
 และเหนือทุกนามที่ถูกกล่าวถึง
 ไม่เพียงในยุคนี้เท่านั้นแต่ในยุคที่จะมาถึงด้วย
 พระองค์ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้พระบาทของพระคริสต์
 และประทานพระคริสต์แก่คริสตจักรให้เป็นผู้นำเหนือทุกสิ่ง

การขอบพระคุณมุ่งหมายไปที่พระคริสต์หรือไม่?

มันอาจเป็นเรื่องน่าประหลาดใจหรือจะต้องตกตะลึงสำหรับผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพบางคน ที่ในจดหมายทั้งหมดของเปาโลนั้น มีเพียงครั้งเดียวเท่านั้นที่เปาโลขอบพระคุณพระเยซูคริสต์โดยตรงว่า “ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา ผู้ได้ทรงเสริมกำลังข้าพเจ้า เพราะพระองค์ทรงเห็นว่าข้าพเจ้าไวใจได้ จึงทรงแต่งตั้งข้าพเจ้าให้ทำพันธกิจของพระองค์” (1 ทิโมธี 1:12) มันไม่ได้หมายความว่าเปาโลเป็นคนที่ไม่รู้สึกรับซึ่งต่อพระคริสต์ หรือให้เราเป็นคนที่ไม่รู้สึกรับซึ่งต่อพระคริสต์ เพราะจริง ๆ แล้วเปาโลประกาศว่าพระคริสต์ทรงรักเราอย่างที่สุด แม้กระทั่งถึงความตาย เป็นลูกแกะเมฆโปดกที่ถวายบูชาของพระเจ้า

แต่ข้อเท็จจริงที่น่าแปลกใจยังคงมีอยู่ว่า มีเพียงครั้งเดียวเท่านั้นในจดหมายหลายฉบับที่เปาโลขอบพระคุณพระเยซูคริสต์โดยตรง ในทางกลับกันเปาโลขอบพระคุณพระเจ้าหลายครั้ง มีสองสามครั้งที่เขาขอบพระคุณพระเจ้าโดยทางพระเยซูคริสต์ด้วยถ้อยคำเช่น “ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณพระเจ้า ของข้าพเจ้าโดยทางพระเยซูคริสต์” (โรม 1:8) หรือ “ขอบพระคุณพระเจ้าโดยทางพระเยซูคริสต์” (โรม 7:25)

ประการแรก เรื่องนี้บอกเราว่าการขอบพระคุณมุ่งไปที่พระเจ้ามากที่สุด ซึ่งก็คือพระผู้สร้างทุกสิ่งแท้จริงแล้ว “ของประทานอันดีทุกอย่างและของประทานอันเลิศทุกอย่างมาจากเบื้องบน มาจากพระบิดาแห่งบรรดาดวงสว่าง” (ยากอบ 1:17) และด้วยความรักของพระเจ้า พระองค์จึงได้ประทานของขวัญที่ดีที่สุด คือพระเยซูคริสต์พระบุตรองค์เดียวของพระองค์ (ยอห์น 3:16)

ประการที่สอง ดังที่พระเยซูทรงขอบพระคุณพระบิดาเสมอในขณะที่พระองค์ทรงมีชีวิตอยู่บนโลกนี้ ดังนั้นพระองค์จึงทรงต้องการให้การขอบพระคุณของเราตรงไปที่พระเจ้า เนื่องจากพระเยซูทรงกระทำทุกสิ่งเพื่อถวายเกียรติแด่พระบิดาของพระองค์และให้เป็นแบบอย่างกับเรา จึงเป็นการสมควรที่เราจะถวายพระเกียรติแด่พระเจ้าโดยการขอบพระคุณเช่นกัน (“เพื่อที่การขอบพระคุณจะมีมากยิ่งขึ้น เป็นการถวายพระเกียรติแด่พระเจ้า” 2 โครินธ์ 4:15)

ตอนนี้เราจะสำรวจคำกรีกที่ใช้กับ “การขอบพระคุณ” หรือ “ขอบพระคุณ” ในพระคัมภีร์ใหม่ คือคำ *charis, eucharisteō, eucharistia, eucharistos* นี้จะทำให้เราเห็นว่าในพระคัมภีร์ใหม่นั้น การขอบพระคุณจะมุ่งไปที่พระเจ้าพระบิดาและไม่ได้มุ่งไปที่พระเยซูคริสต์อย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังบอกเราด้วยว่า จะให้การขอบพระคุณของเราไปที่ไหน ซึ่งก็คือ ไปที่พระบิดาผู้ที่พระเยซูทรงต้องการจะถวายพระเกียรติ

คาริส (Charis)

คำว่า *charis* (χάρις, พระคุณ, ความโปรดปราน, ความรู้สึกขอบคุณ) มีปรากฏบ่อยครั้งในพระคัมภีร์ใหม่และมีความหมายที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง คำนี้มีปรากฏหกครั้งในสำนวนเฉพาะว่า “ขอบพระคุณ” ทั้งหมดปรากฏอยู่ในโรมและโครินธ์ และทั้งหมดก็ใช้กับพระเจ้าเท่านั้นโดยเฉพาะในสำนวนว่า *charis tō theōi* หรือ *tō theōi charis* ทั้งสองสำนวนซึ่งเหมือนกันแต่ต่างกันที่การเรียงลำดับคำนี้มีความหมายว่า “ขอบพระคุณพระเจ้า”

โรม 6:17 “แต่ขอบพระคุณพระเจ้า”

โรม 7:25 “ขอบพระคุณพระเจ้าโดยทางพระเยซูคริสต์”

1 โครินธ์ 15:57 “แต่ขอบพระคุณพระเจ้า”

2 โครินธ์ 2:14 “แต่ขอบพระคุณพระเจ้า”

2 โครินธ์ 8:16 “แต่ขอบพระคุณพระเจ้า”

2 โครินธ์ 9:15 “ขอบพระคุณพระเจ้าสำหรับของประทานอันสุดจะพรรณานี้ของพระองค์”

ในทั้งหกข้อ การขอบพระคุณจะกล่าวกับพระเจ้าโดยตรง คำกล่าวอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ *charis* คือ

โคโลสี 3:16 “ด้วยการขอบพระคุณพระเจ้าในใจของพวกท่าน”

2 ทิโมธี 1:3 “ข้าพเจ้าขอบพระคุณ (*charis*) พระเจ้าผู้ที่ข้าพเจ้ารับใช้”

ฮีบรู 12:28 “ให้เราใจขอบพระคุณ (ฉบับ NIV) พระเจ้า”

เราจะเห็นอีกแล้วว่า พระเจ้าเป็นผู้ที่ได้รับการขอบพระคุณ ผู้ที่ใจขอบพระคุณมุ่งไปที่พระองค์

ยูคาริสเทโอ (Eucharisteō)

คำกริยา *eucharisteō* (εὐχαριστέω, มีใจขอบคุณ, ขอบคุณ) นี้เปาโลใช้เป็นส่วนใหญ่ คำนี้มีปรากฏ 24 ครั้ง (ใน 23 ข้อ) ในจดหมายของเขา แต่มีเพียง 14 ครั้งในส่วนที่เหลือของพระคัมภีร์ใหม่ จาก 14 ครั้งที่ไม่ได้อยู่ในจดหมายจากเปาโลนั้น มีหนึ่งครั้งที่พระเยซูเป็นเป้าหมายของการขอบพระคุณ (คนโรคเรื้อนคนหนึ่งขอบคุณพระเยซูที่รักษาเขาให้หาย ลูกา 17:16) ข้ออื่นๆทั้งหมดมีพระเจ้าพระบิดาเป็นเป้าหมายของการขอบพระคุณ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงคนหลายพันคน หรือการตั้งพิธีมหาสนิทในอาหารค่ำมื้อสุดท้ายขององค์ผู้เป็นเจ้าของ

ทั้งหมด 24 ตัวอย่างของ *eucharisteō* ในจดหมายของเปาโลนี้มีพระเจ้าเป็นเป้าหมายของการขอบพระคุณ ยกเว้นในโรม 16:4 ที่เป็นการขอบคุณปรัสติลลาและอาควิลลา ต่อไปนี้เป็น 24 ตัวอย่างของ *eucharisteō* ในจดหมายของเปาโล (คำนี้มีปรากฏสองครั้งในโรม 14:6)

- โรม 1:8 “ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณพระเจ้าของข้าพเจ้าโดยทางพระเยซูคริสต์”
- โรม 1:21 “พวกเขาไม่ได้ขอบพระคุณพระองค์”
- โรม 14:6 “ขอบพระคุณพระเจ้า” (ใช้คำนี้เหมือนกันสองครั้ง)
- โรม 16:4 “ข้าพเจ้าขอขอบคุณ” (ปรีสทิลลาและอาควิลลา)
- 1 โครินธ์ 1:4 “ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระเจ้าของข้าพเจ้าเสมอ”
- 1 โครินธ์ 1:14 “ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระเจ้า”
- 1 โครินธ์ 10:30 “ข้าพเจ้ารับประทานโดยขอบพระคุณ”
- 1 โครินธ์ 11:24 “เมื่อพระเยซูขอบพระคุณแล้ว (ขอบคุณพระเจ้าสำหรับขนมปัง)”
- 1 โครินธ์ 14:17 (ไม่ได้กล่าวถึงพระเจ้า แต่บอกเป็นนัย)
- 1 โครินธ์ 14:18 “ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระเจ้า”
- 2 โครินธ์ 1:11 (ไม่ได้กล่าวถึงพระเจ้า แต่บอกเป็นนัย)
- เอเฟซัส 1:16 (ไม่ได้กล่าวถึงพระเจ้า แต่บอกเป็นนัย)
- เอเฟซัส 5:20 “จงขอบพระคุณพระเจ้าเสมอและสำหรับทุกสิ่ง”
- ฟิลิปปี 1:3 “ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระเจ้าของข้าพเจ้า”
- โคโลสี 1:3 “เราขอบพระคุณพระเจ้า พระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเราเสมอ”
- โคโลสี 1:12 “ขอบพระคุณพระบิดา”
- โคโลสี 3:17 “ขอบพระคุณพระเจ้าพระบิดา”
- 1 เธสะโลนิกา 1:2 “เราขอบพระคุณพระเจ้าเสมอ”
- 1 เธสะโลนิกา 2:13 “เราจึงขอบพระคุณพระเจ้าอยู่เสมอ”
- 1 เธสะโลนิกา 5:18 “จงขอบพระคุณในทุกกรณี เพราะนี่เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า”
- 2 เธสะโลนิกา 1:3 “เราควรจะขอบพระคุณพระเจ้าเสมอ”
- 2 เธสะโลนิกา 2:13 “เราควรจะขอบพระคุณพระเจ้าเสมอ”
- ฟีเลโมน 1:4 “ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระเจ้าของข้าพเจ้าเสมอ”

ในข้อต่างๆนี้ มีเฉพาะในโรม 16:4 ที่ *eucharisteō* ใช้กับคน (ปรีสทิลลาและอาควิลลา) กรณีอื่นๆทั้งหมดอ้างถึงพระเจ้าพระบิดาและไม่มีกรณีไหนที่อ้างถึงพระเยซูคริสต์ นี่ไม่ได้หมายความว่าเราจะขอบคุณใครไม่ได้นอกจากพระเจ้า อันที่จริงเปาโลแสดงความรู้สึกขอบคุณต่อปรีสทิลลาและอาควิลลาที่เสี่ยงภัยเพื่อเขา เปาโลยังขอบพระคุณพระเยซูคริสต์ในโอกาสหนึ่ง (1 ทิโมธี 1:12) ที่ทรงเห็นว่าเขาสัตย์ซื่อในการทำพันธกิจของพระองค์ สิ่งที่น่าแปลกใจก็คือ นี่เป็นตัวอย่างเดียวของการขอบพระคุณพระเยซูในจดหมายของเปาโลและอยู่ในรูปของบุรุษที่สาม การขอบพระคุณจะมุ่งไปที่พระเจ้าผู้ทรงเป็นพระบิดา

ของพระเยซูคริสต์เสมอ และทรงเป็นเป้าหมายในการขอบพระคุณของเราด้วยข้อยกเว้นบางประการ อันที่จริงจะมีการพิพากษาและการลงโทษผู้ที่ไม่ถวายเกียรติพระเจ้าด้วยการขอบพระคุณพระองค์ (โรม 1:21-24)

คำว่า *eucharisteō* คำเดียวกันนี้มีปรากฏสิบเอ็ดครั้งในพระกิตติคุณ มีปรากฏสี่ครั้งเมื่อพระเยซูทรงขอบพระคุณสำหรับอาหารในการเลี้ยงคนหลายพันคน (มัทธิว 15:36; มาระโก 8:6; ยอห์น 6:11; 6:23) และมีปรากฏสี่ครั้งเมื่อพระเยซูทรงขอบพระคุณสำหรับอาหารค่ำมื้อสุดท้าย (มัทธิว 26:27; มาระโก 14:23; ลูคา 22:17,19) ส่วนที่เหลืออีกสามครั้งอยู่ในลูคา 17:16 (ชายชาวสะมาเรียคนหนึ่งขอบพระคุณพระเยซูที่ทรงรักษาเขาให้หาย) ในลูคา 18:11 (ฟาริสีคนหนึ่งขอบคุณพระเจ้าที่เขาไม่เหมือนคนเก็บภาษี) และในยอห์น 11:41 (พระเยซูทรงขอบพระคุณพระบิดาที่ฟังคำอธิษฐานของพระองค์ที่ขอให้ลาซารัสฟื้นขึ้น)

นอกจากพระกิตติคุณและจดหมายของเปาโลแล้ว *eucharisteō* ก็มีปรากฏสามครั้งในกิจการ 27:35 (เปาโลขอบคุณพระเจ้าสำหรับขนมปัง) ในกิจการ 28:15 (เปาโลขอบคุณพระเจ้าสำหรับกำลัง ใจที่ได้พบพี่น้องในกรุงโรม) และในวิวรณ์ 11:17 (“เราขอบพระคุณพระองค์ พระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด”)

การสรรเสริญและการขอบพระคุณเป็นส่วนประกอบพื้นฐานของการนมัสการ และหลักฐานที่มากมายเกี่ยวกับสององค์ประกอบนี้ของการนมัสการก็คือ ทั้งการสรรเสริญและการขอบพระคุณกล่าวถึงเฉพาะพระบิดาเท่านั้นมาโดยตลอด

ยูคาริสเทีย (Eucharistia)

คำว่า *eucharistia* (εὐχαριστία, ความขอบคุณ, ความรู้สึกขอบคุณ, การแสดงความขอบคุณ) มีปรากฏ 15 ครั้งในพระคัมภีร์ใหม่, มีปรากฏครั้งเดียวในกิจการ, มีปรากฏ 12 ครั้งในจดหมายของเปาโล, มีปรากฏสองครั้งในวิวรณ์ ทั้ง 15 ตัวอย่างนี้กล่าวถึงการขอบพระคุณพระเจ้า โดยยกเว้นกิจการ 24:3 (เทอร์ตุลลัสขอบคุณเฟลิคัส) เจ็ดครั้งจากทั้งหมดนี้กล่าวถึงพระเจ้าอย่างชัดเจน

- 2โครินธ์ 4:15 การขอบพระคุณจะมีมากยิ่งขึ้น อันเป็นการถวายพระสิริแต่พระเจ้า
- 2โครินธ์ 9:11 ทำให้เกิดการขอบพระคุณพระเจ้า
- 2โครินธ์ 9:12 มีการขอบพระคุณพระเจ้าอย่างมากมาย
- ฟิลิปปี 4:6 จงทูลพระเจ้าให้ทรงทราบสิ่งที่พวกท่านขอ พร้อมกับการขอบพระคุณ
- 1 เธสะโลนิกา 3:9 เราจะขอบพระคุณพระเจ้าอย่างไรดี
- วิวรณ์ 4:9 สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นถวาย...คำขอบพระคุณแต่พระองค์ผู้ประทับบนพระที่นั่งนั้น
- วิวรณ์ 7:12 ขอให้คำขอบพระคุณ พระเกียรติ ฤทธานุภาพ และพระกำลัง จงมีแต่พระเจ้าของเราตลอดไปเป็นนิตย์”

เจ็ดตัวอย่างที่ปรากฏนี้กล่าวถึงพระเจ้าอย่างอ้อม ๆ

1 โครินธ์ 14:16 อาเมน กับคำขอบพระคุณของท่าน

เอเฟซัส 5:4 แต่จงขอบพระคุณดีกว่า

โคโลสี 2:7 จงเต็มล้นด้วยการขอบพระคุณ

โคโลสี 4:2 ในการอธิษฐาน... ด้วยการขอบพระคุณ

1 ทิโมธี 2:1 ขอบพระคุณเพื่อทุกคน

1 ทิโมธี 4:3 รับด้วยการขอบพระคุณ

1 ทิโมธี 4:4 ถ้าวรับด้วยการขอบพระคุณ

ข้อสรุปคือ จากการปรากฏ 15 ครั้งของ *eucharistia* นั้น มี 7 ครั้งที่กล่าวถึงพระเจ้าอย่างชัดเจน อีก 7 ครั้งที่กล่าวถึงพระเจ้าอย่างอ้อม ๆ และอีกหนึ่งครั้งกล่าวถึงเทอร์ตุลลัสที่รู้สึกขอบคุณเฟลิกซ์

ยูคาริสทอส (Eucharistos)

คำสุดท้ายคือ *eucharistos* (εὐχαρίστος, มีใจขอบคุณ) มีปรากฏเพียงครั้งเดียวในพระคัมภีร์ใหม่ในโคโลสี 3:15 ที่ว่า “และจงให้สันติสุขของพระคริสต์ครองใจของท่านทั้งหลาย ซึ่งท่านถูกเรียกให้มาเป็นกายเดียวกัน และจงมีใจขอบคุณ” เปาโลไม่ได้กล่าวอย่างชัดเจนว่าใครคือเป้าหมายของการขอบพระคุณนี้ แต่เป็นการอ้างอิงอ้อม ๆ ถึงพระเจ้าที่เป็นไปได้มาก เพราะเปาโลใช้คำทั้งหมดที่มีรากเดียวกันมาตลอด เช่น *charis* (ในความหมายของการขอบคุณ), *eucharisteō*, *eucharistia* ในการขอบคุณพระเจ้าพระบิดา และไม่เคยขอบคุณพระเยซูคริสต์โดยยกเว้นหนึ่งครั้ง

ในอีกด้านหนึ่งนั้น ถึงแม้ว่าพระเจ้าจะเป็นเป้าหมายเดียวของการขอบพระคุณ เราก็ขอบพระคุณพระเจ้าโดยทางพระคริสต์ (โรม 1:8; 7:25; โคโลสี 3:17)⁴⁷ เพราะโดยทางพระเยซูคริสต์นั้นพระสัญญาของพระเจ้าล้วนแต่เป็น “จริง” (2 โครินธ์ 1:20)⁴⁸ และโดยทางพระคริสต์นั้นเราจึงถวายคำสรรเสริญเป็นเครื่องบูชาแด่พระเจ้า (ฮีบรู 13:15)⁴⁹ และโดยทางพระคริสต์ ที่พระเจ้าทรงให้ทุกสิ่งคืนดีกับพระองค์เอง (โคโลสี 1:20)⁵⁰

⁴⁷ โรม 1:8 “ขอขอบพระคุณพระเจ้าของข้าพเจ้าสำหรับพวกท่านทุกคน โดยทางพระเยซูคริสต์”

⁴⁸ 2 โครินธ์ 1:20 “เพราะว่าพระสัญญาต่างๆ ของพระเจ้าล้วนแต่เป็นจริงโดยพระเยซู เพราะเหตุนี้เราจึงพูดว่าอาเมนโดยพระองค์ ซึ่งเป็นการถวายพระเกียรติแด่พระเจ้า”

⁴⁹ ฮีบรู 13:15 “เพราะฉะนั้น ให้เราถวายคำสรรเสริญเป็นเครื่องบูชาแด่พระเจ้าตลอดไปโดยทางพระองค์นั้น”

⁵⁰ โคโลสี 1:20 “และโดยพระคริสต์ พระเจ้าทรงให้ทุกสิ่งคืนดีกับพระองค์เอง ไม่ว่าสิ่งนั้นจะอยู่บนแผ่นดินโลกหรืออยู่บนสวรรค์”